

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Зі святом Перемоги!

Світлі почуття, невмовчні дзвони пам'яті

Вітання Голови Верховної Ради України
з нагоди Дня Перемоги

Дорогі співвітчизники!

Широкосердно вітаю вас з величним святом, що знову прийшло з весняним першоцвітом на українську землю. Кожна річниця Перемоги — це завжди світлі чуття і невмовчні дзвони пам'яті, що б'ють в людські серця.

Це долучення до подвигу, рівного якому не знає планета.

Це збагачення новими барвами наших уявлень про свою країну і свій народ.

Звертаючись до минулого, до тривожної юності дідів та батьків, вслухаючись у мудрий голос історії, ми повніше досягаємо ціну сьогодення, зважуємо на терезах уроків війни та всього, що за нею було, своє бачення обрисів майбутнього України. У такі миттєвості наочно і зримо, наперекір часовим відстаням та лукавим деформаціям, постають незліченно продемонстровані в ту грізну добу найвищі громадянські риси й чесноти — любов до Вітчизни, мужність і безмежна, до самопожертви, вірність обов'язкові.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Героями ставали вісімнадцятилітні

За звання Героя Радянського Союзу держава сьогодні доплачує до пенсії 245 гривень. А цих Героїв у Києві, наприклад, залишилося так небагато (із більш як трьохсот — всього сорок троє), та й тим — далеко за сімдесят. Ось Миколі Семеновичу та Варварі Прокопівні Івановим вже по вісімдесят, із них 58 років вони живуть разом. Ще наприкінці Великої Вітчизняної війни вісімнадцятилітній Микола Іванов отримав найвищу нагороду — звання Героя Радянського Союзу за форсування річки Одер. Було це 24 березня 1945 року, а сьогодні він — генерал-майор прикордонних військ у відставці — дістаючи із шафи кітель із більш як 34 нагородами, лише згадає пережите та... сварить теперішню владу. Звання Героя, каже, втратило свій зміст, якщо його дають співакам чи футболістам, адже для такого звання треба здійснити справжній подвиг!

(Закінчення на 8-й стор.).

Благодійна допомога

15 тисяч гривень благодійної допомоги вдалося зібрати міській раді ветеранів завдяки радіомарафону, що відбувся у Вінниці до 61-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні. За словами заступника голови ради ветеранів Дмитра Педорука, їх буде використано

на підтримку тих учасників війни, які нині опинилися у скрутному фінансовому становищі. Найвагоміший вклад у скарбничку марафону — від міської ради. Частину коштів переказали кілька підприємств і комерційних структур.

Віктор СКРИПНИК.

КОРОТКО

■ Харківщина завершила сівбу ранніх зернових та зернобобових культур.

■ СБУ викрила чиновника Херсонської міськдержадміністрації, який незаконно витратив 92 тисячі гривень бюджетних коштів (УНІАН).

■ У Запоріжжі до Дня міста відкриється історико-культурний комплекс «Запорізька Січ» — точна копія козацької Січі.

■ У Горлівці податкова служба викрила посадовців підприємства, які незаконно заявили до відшкодування 5,6 мільйона гривень ПДВ.

■ Президент України з початку року помилював 393 засуджених.

■ НОВИНИ

Велика рада лицарства

Міжнародне велике козацьке коло, присвячене 150-літтю підписання мирного договору, що засвідчив закінчення Кримської війни, відбудеться 12—13 травня у Феодосії. Туди з'їдуться козаки з усіх куточків України, Росії, Білорусі, країн близького і дальнього зарубіжжя, включно з Аргентиною. Метою великої козацької ради стане об'єднання сил козацтва-лицарства різних держав задля миру і добросусідських стосунків з усіма демократичними, прогресивними силами сучасного суспільства, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

Покараний за нав'язану послугу

Луганськ. Обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України оштрафувало ВАТ «Луганськгаз» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Встановлено, що монополіст, зловживаючи своїм статусом на ринку, нав'язував громадянам непотрібні їм послуги, зокрема, проведення вхідного контролю нових лічильників природного газу. За це стягувалась відповідна плата. Однак така послуга є необов'язковою за умови наявності свідчення про приймання,

■ ПЕРЕДПЛАТА

Передплату на «Голос України» на друге півріччя 2006 року українською чи російською мовами можна оформити в будь-якому поштовому відділенні. Надішліть до редакції копію квитанції на піврічну передплату п'ятиразового виходу газети — і ви станете учасником розіграшу грошових винагород та подарунків.

первинну перевірку встановленого заводом-виробником гарантійного терміну експлуатації приладів обліку, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Бензин подорожчає?

Під час тривалих першотравневих свят цінова ситуація на автозаправках України залишалася порівняно стабільною. Але експерти роблять невтішні прогнози щодо вартості бензину у майбутньому. Річ у тім, що з червня Росія планує підвищити експортне мито на свою нафту. Замість нинішніх 186 доларів з кожної тонни братимуть 200. Прогнозується, що ціна 95-го бензину може зрости з 4 гривень 20 копійок за літр до 4,3—4,4 гривні з подальшим зростанням, повідомляє «Експерт-центр».

Кір наступає

Черкащина. В усіх районах зафіксовано епідемічне зростання захворюваності на кір. Про це повідомив головний державний санітарний лікар області Віталій Сямотуга. Вже зареєстровано 1055 випадків занедужання на цю небезпечну й підступну хворобу. Серед недужих — більш як 180 дітей, котрі мали щеплення проти кору десять і більше років тому. Найвищий рівень інфікованості — у школах, коледжах, вищих навчальних закладах, повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.

У НОМЕРІ:

Наука, політика і бізнес — лебідь, рак та щука чи партнери?

Сьогодні в Україні наука не затребувана. На неї немає попиту. Це тоді як усі ми оволоділи гаслами: інновації, технології, економіка знань. Тим часом вітчизняна економіка розвивається на досягненнях п'ятидесятих років. Про це вчора в доповіді на загальних зборах Національної академії наук України заявив Голова Верховної Ради, академік Володимир Литвин. Однією з причин такого відсталого розвитку він назвав відсутність концепції розвитку України. За його словами, лише за умови розробки та втілення такого документа українська наука зможе чітко визначити свою роль у сучасному суспільстві. Свої пропозиції про майбутній розвиток науки висловив Президент Віктор Ющенко. На зборах також були присутні в. о. Прем'єр-міністра Юрій Єхануров і секретар Ради національної безпеки та оборони Анатолій Кінах. Зокрема, Президент вважає за потрібне розробити концепцію розвитку наукової сфери. За його словами, над створенням цього документа вже працює спеціальна група, більшість якої складають науковці.

(Продовження читайте на 4-й стор.).

Чи потрібна нам СНД?

Україна вивчає доцільність перебування в складі СНД. Про це заявив перший заступник глави МЗС України Володимир Огризко. «Ми справді аналізуємо те, в яких організаціях ми перебуваємо, багато ми чи мало платимо, який ефект. І тому в рамках оптимізації нашої участі в організаціях ми аналізуватимемо плюси і мінуси участі, в тому числі й у СНД», — сказав Огризко.

(Закінчення на 5-й стор.).

Зі святом Перемоги!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (з архіву «Голосу України»).

Нагорода за мужність і героїзм

З нагоди дня Перемоги Президент України своїм указом за особисту відвагу і героїзм, виявлені під час форсування річки Одер у Вісло-Одерській операції Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, присвоїв звання Герой України Василю Михайлу Івановичу. Воїна-кулеметника посмертно удостоєно також ордена «Золота Зірка».

Крім того, за мужність і відвагу у боротьбі з фашистськими загарбниками під час Великої Вітчизняної війни та активну діяльність у ветеранських організаціях державними нагородами з нагоди свята відзначено, зокрема: Олександру Андрееву, голову Кримської республіканської організації партизанів і підпільників, Степана Гелету, голову ради Івано-Франківського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів, Болеслава Приходька, голову Севастопольської міської ради ветеранів, Дмитра Бачинського, Героя Радянського Союзу, голову Львівської обласної організації ветеранів, Іосипа Раухвергера, заступника голови Київської організації євреїв — колишніх в'язнів нацистських концтаборів і гетто та Розу Марченко, голову Черкаської міської організації ветеранів. Загалом державних нагород удостоєно майже сто осіб.

У новий шпиталь спецавтомобілем

Радісним акордом у День Перемоги для інвалідів-фронтовиків і учасників війни та фронтового тилу буде відкриття оновленого Роздорського міжрайонного шпиталю на 50 ліжок, що в Синельниківському районі на Дніпропетровщині.

Заклад обладнано усім необхідним сучасним медичним устаткуванням та забезпечено у достатній кількості лікувальними препаратами за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів Васильківського, Покровського, Павлоградського та Синельниківського районів. Дехто з дніпропетровських фронтовиків приїде на лікування до Роздорського шпиталю на спецавтомобілях «Таврія». Із запланованих 355 таких авто — 103 вручать протягом травня, як повідомив заступник голови ОДА Віктор Сергєєв. Запорізькому автозаводу «ЗАЗ» за їх виготовлення перераховано майже 2 млн. грн. з обласного бюджету.

Михайло СКОРИК.

Останки воїнів знайшли у дворі

10 братських поховань учасників Керченсько-Феодосійського десанту і потужний артилерійський склад боєзапасів виявлено на одному з дворів села Кам'янського Керченського півострова. Напередодні свята 9 Травня останки 64 воїнів з усіма належними почесностями перепоховують на військовому меморіальному кладовищі села Семисота, якраз через 64 роки після їх загибелі.

Останки воїнів знайшли випадково під час будівельних робіт в одному з приватних дворів по вулиці Овражній. Кістяки в касках при повній амуніції перебували на глибині менше метра: від семи до двадцяти бійців у кожному розкопі. Голова добродійного фонду «Південь» Василь Рибка розповів, що навесні 1942 року тут — на Акманайському перешийку, проходила гаряча передова Кримського фронту. Керченсько-Феодосійський десант до кінця мужньо тримав плацдарм, який і став його братською могилою.

Віктор ХОМЕНКО.

Світлі почуття, невмовчні дзвони

Вітання Голови Верховної Ради України з нагоди Дня Перемоги

(Початок на 1-й стор.).

Своїм незгасним прикладом воєнне покоління простягає руку нащадкам та наступникам, закликає і вчить віддано, до останку служити Батьківщині — завжди і скрізь, за всіх умов та обставин. Саме так воно жило, воювало і трудилося. Хоча держава часто була тоді неласкавою до своїх громадян, а влада — жорстокою і несправедливою, більшість з них залишилися неохочими у своєму усвідомленому виборі.

В одностайності, з якою мільйони людей нині віддають данину шани та вдячності героям фронту і тилу — знак надії і віри в те, що їхні діла та звершення були, є і будуть оберегом патріотизму, моральною опорою та дороговказом у сучасному мінливому і неспокійному світі.

Закони природи неблаганні, дедалі менше стає серед нас учасників Великої Вітчизняної. Але в наших силах зробити все, щоб не пішла в небуття, не була віддана на поталу політичним мародерам та кон'юнктурникам правда про війну, велич і глибини джерела Перемоги, про трагічно дорожку ціну, якою вона була оплачена. І щоб не обділяти теплом та увагою, уберігати від моральних кривд та матеріальних нестатків кожного ветерана.

Сьогодні особливо загострюється, як ніколи актуально звучить вимога по-синівськи дорожити найбільшим, безцінним багатством, залишеним нам у спадок — врятованою від агресора, піднятою з руїн, всенародно вистражданою країною. Скріпити й облаштувати її, консолідувати людей у подоланні кризових про-

цесів, вибудові достойного життя — таке завдання співмірне за своїми масштабами, складністю та доленосністю із звершеним у воєнні й повоєнні роки.

Забезпечуючи мир та спокій у своєму власному домі, український народ має право і підстави брати реальну участь та відігравати помітну роль у міжнародних справах. Причому діяти у цій сфері самостійно та гідно, а не підспівувати комусь і тим більше не слугувати тараном для реалізації чийоїсь волі.

Таке право і такі підстави дає Україні її всевітньо визнаний внесок у розгром фашизму. Народ, який одним з перших прийняв на себе удар агресора, віч-на-віч зіткнувся з нелюдським обличчям війни, відчув на собі все, що вона принесла, повинен укласти наріжним каменем своєї

зовнішньої політики прагнення жити у порозумінні, згоді і злагоді з усіма країнами, насамперед сусідніми, берегти і зміцнювати так довго і важко, з такими жертвами зведеної конструкції безпеки в Європі та світі.

Нашій державі, нашому суспільству ці завдання до снаги — що підтверджено і засвідчено історією.

Від усього серця вітаю дорогих ветеранів зі святом, на якому вони завжди головні, найбажаніші учасники та гості. Зичу щастя, бадьорості духу та всіляких гараздів у їхньому славному високотті.

Бажаю всім вам, шановні співгромадяни, бути гідними спадкоємцями і продовжувачами подвигу покоління переможців, яким не перестав захоплюватися світ.

З добром і любов'ю
Володимир ЛИТВИН.

Привітання з нагоди 61-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років

Дорогі ветерани Великої Вітчизняної війни — фронтовики, партизани і підпільники, учасники трудового фронту!

Від імені Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів сердечно поздоровляю Вас та Ваших рідних і близьких із всенародним святом — 61-ю річницею вікопомної Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Прийміть нашу широкую вдячність за те, що Ви, дорогі ветерани, у грізні роки війни на фронтах, в партизанських загонах і підпіллі зі зброєю в руках захищали рідну землю від поневолювачів, самовіддано працюючи в тилу прискорювали перемогу над фашизмом, принесли мир і сво-

боду народам Європи й усього світу.

Проходять десятиліття, пройдуть століття, але прийдешні покоління завжди пишатимуться Вашим великим подвигом, мужністю, відвагою і патріотизмом у захисті своєї Батьківщини.

Вшановуючи ветеранів війни, ми з жалем констатуємо, що наша держава, в силу об'єктивних і суб'єктивних причин, не змогла забезпечити ветеранам пристойного життя, життя, гідного народу-переможця. Усвідомлюючи це, хочу запевнити Вас, що парламентський ветеранський Комітет робитиме все можливе, щоб поліпшити життя захисників Вітчизни, забезпечити виконання законів України про соціальний захист ветеранів війни.

Ми закликаємо усіх керівників центральних і місцевих органів влади, незалежно від політичних поглядів і уподобань, забезпечити на ділі повсякденне піклування про ветеранів війни, щоб ті гарні і справедливі слова, які часто виголошуються при вшануванні наших сивочолих ветеранів, ніколи не розходилися з повсякденною практикою владних структур.

Честь і слава Вам, дорогі ветерани-переможці!

Бажаємо Вам і Вашим родинам здоров'я, добра і благополуччя!

З глибокою повагою

Голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів
Петро ЦИБЕНКО.

«Скромне» свято

ТЕМА

Саме під такими заголовками наприкінці квітня ЗМІ подали інформацію про урядові заходи щодо відзначення Дня Перемоги в Україні.

Йдеться про покладання вінків і квітів до пам'ятників полеглим на полях битв Великої Вітчизняної війни, парад вояків Київського гарнізону в столиці та проходження ветеранів Хрещатиком з пригошенням солдатською кашею. Шоправда, Мінтранс і галузева профспілка обіцяють безплатно возити їх цього дня у межах міста, а «Київстар» так само дасть змогу скористатися телефонним зв'язком.

Скромно. Але треба подякувати владі за те, що обійдеться без стресів, бодай запланованих. Цього року, мало не

вперше, про події Великої Вітчизняної майже не розповідають друковані ЗМІ, а телебачення відбувається переважно показом старих фільмів «про війну» чи короткими сюжетами про пільги її учасникам. Враження, ніби соромимося цієї сторінки нашої історії. Історії, учасниками якої були не римські гладіатори чи герої зарубіжних бойовиків, а наші найближчі родичі, чия кров тече у наших жилах. А переважна більшість з нас ще й клялися не забути їх довіку...

Вони виконали свій обов'язок захисника рідної землі, захищаючи від агресора тих, хто залишився у них за спиною, відстоюючи свободу. А мільйони й мільйони заплатили за це власним

життям. Нині чимало недоумкуватих політиків намагаються зробити «ревізю» тієї історії, зневажуючи передусім подвиг солдата. Нам намагаються нав'язати абсурдну ідею, що начебто не фашист Гітлер хотів загарбати СРСР, а диктатор Сталін першим хотів напасти на «хорошу» Німеччину. Відтак, та війна не є вітчизняною, а отже, і подвиг — не подвиг. Деякі новоявлені контролери навіть підкидають блюзнірську тезу про баварське пиво, котре можна було б без проблем споживати, не поклавши голови мільйонів. Побійтеся Бога, панове: хіба не тривожить уже подзвін за загиблими, не стукає в серця набат Освенціма та Бухенвальда? А поламамі долі понад двох мільйонів українців, котрих біс-

нуватий фюрер зробив рабами в двадцятому столітті, вкоротивши багатьом віку, не застерігають від таких «ревізій» історії?

Утім, у таких панів-можновладців є можливість спокутувати гріх: полегшити бодай останок життя і ветеранів Великої Вітчизняної, і колишніх примусових робітників, і, зрештою, тієї категорії, яких називають дітьми війни. Для цього потрібно лишень бодай на якийсь час захитати власні кишені й подумати про соціальний захист таких наших громадян.

А «скромність» нинішніх заходів до 9 Травня... Хай вона буде на совісті нашої влади. Попри всі політичні спекуляції, ветерани Великої Вітчизняної мають знати: їхній подвиг назавжди залишиться у пам'яті вдячних нащадків. Живіть довго й будьте здорові!

Валентина ПИСАНЬКА.

Коаліційні розмови

тет-а-тет

Учора Президент України Віктор Ющенко провів зустрічі з в. о. прем'єра Юрієм Схануровим, лідером БЮТ Юлією Тимошенко та лідером СПУ Олександром Морозом.

Ініціаторами цього діалогу стали Ю. Тимошенко та О. Мороз, котрі надіслали главі держави лист (оскільки спроба організувати таку зустріч через секретаріат Президента результату не дала) із пропозицією зустрітись не пізніше 5 травня та обговорити «питання стратегії розвитку України, формування коаліції демократичних сил, призначення нового складу уряду, відпрацювання процедур співпраці коаліції з Президентом». Автори листа сподівалися, що ця зустріч відбудеться у форматі «Ющенко—Тимошенко—Мороз», однак, як повідомила прес-секретар глави держави Ірина Герашенко, це будуть окремі зустрічі у форматі тет-а-тет. За її словами, основною темою бесід з лідерами політичних сил буде політична угода та низка зовнішньополітичних і внутрішньополітичних питань, зокрема, соціально-економічна ситуація в країні. І. Герашенко також зазначила, що

оскільки Президент дотримується принципу, що опозиція може бути до влади, але не до України, то він прийняв рішення провести у п'ятницю зустрічі з лідерами усіх політичних сил, які перемогли на виборах.

За повідомленням прес-служби Президента, під час зустрічей з учасниками політичних консультацій В. Ющенко порадив їм відмовитись від ультимативного тону — чи то йдеться про формування коаліції, чи про непримирненість опозиції. Він ще раз наголосив, що коаліція повинна об'єднуватись довкола програм, а не посад. Водночас В. Ющенко підкреслив, що не є учасником коаліційних переговорів, та порадив їх учасникам пройти цей шлях самостійно, згідно із законодавством та своїми об'єктивними виборцям. «У моїй уяві закликати формувати коаліцію на Банковій — це закликати повернутися до старої епохи. Я не розділяю ці заклики. Ще раз наголосую на відповідальності самих учасників переговорів», — сказав Президент.

Вл. інф.

■ ФОТОФАКТ

Під час засідання Центральної виборчої комісії 4 травня було зареєстровано 65 народних депутатів від Партії регіонів, 35 — від блоку Олії Тимошенко, 13 — від блоку «Наша Україна» та 1 — від Компартії України. Загалом Центрвиборчком планує завершити реєстрацію до 17 травня. Як зазначив голова ЦВК Ярослав Давидович, поки що зареєстровано тих народних депутатів, котрі подали всі необхідні документи. «Це ті депутати, у яких немає корпоративних паперів чи інших несумісних із законом зобов'язань», — уточнив він. Також Я. Давидович повідомив, що політичним партіям і блокам, які пройшли до парламенту, буде відшкодовано 126 мільйонів 853 тисячі 243 гривні з держбюджету. Крім того, він зазначив, що вже сьогодні потрібно розпочати створення реєстру виборців, і висловився за зміну системи підрахунку голосів. «Ми повинні перейти або на електронний, або на механічний спосіб підрахунку голосів, що дозволить зняти безпідставні звинувачення», — сказав Я. Давидович.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Перші кроки до порозуміння

На черговому засіданні підготовчої депутатської групи, яка має розробити порядок проведення перших пленарних засідань новообраного парламенту, кворум уже був. На засідання прийшли представники, делеговані від усіх політичних партій та блоків, котрі потрапили до парламенту. Однак одразу каменем спотикання стала заміна одного депутата на іншого у складі групи від БЮТ. Партія регіонів вважала це порушенням регламенту, однак БЮТ та «Наша Україна» назвали це правом кожної політичної сили. Депутати мали обрати голову підготовчої депутатської групи, затвердити положення про цю групу та визначити перелік основних питань для вирішення до відкрит-

тя першої сесії новообраної ВР. Це — дата проведення першого пленарного засідання, розміщення народних депутатів у залі, церемонія складення присяги народними обранцями, визначення переліку запрошених осіб та перші питання для розгляду в сесійній залі.

Коли верстався номер, станом на 16-ту годину, підготовча депутатська група ще не обрала своє керівництво. На посаду голови групи було запропоновано кандидатуру Першого заступника Голови Верховної Ради четвертого скликання Адама Мартинюка, однак, як повідомив журналістам представник КПУ в депутатській групі Валентин Матвеев, за нього проголосували лише 14 членів підготовчої групи із 31,

а 17 взагалі не брали участі в голосуванні. На посаду заступника голови підготовчої групи було запропоновано кандидатуру Андрія Ключева (Партія регіонів), секретаря — Петра Порошенка («Наша Україна»), але за ці кандидатури ще не голосували. Депутати вирішили, що можна проводити заміни депутатів у рамках партійних квот упродовж усього терміну роботи підготовчої групи за поданнями політичних сил. А як сказав Петро Порошенко, члени підготовчої депутатської групи, за попередньою згодою, вже фактично домовилися про дату проведення першого пленарного засідання новообраного парламенту — 24 травня.

Юліана ШЕВЧУК.

Суд зобов'язав відшкодувати витрати виборчкомів

Центральний районний суд Миколаєва зобов'язав обласну і облдержадміністрацію переказати на рахунок міськвыборчкому 1 мільйон 885 тисяч гривень, а той, у свою чергу, має розподілити ці гроші по дільничних виборчих комісіях міста.

Причиною такого рішення став позов представників 85 дільничних виборчих комісій міста з вимогою відшкодувати матеріально-фінансові витрати

на проведення виборів. Оскільки виборчками не повною мірою забезпечувалися транспорт, зв'язком, канцелярськими і господарськими товарами, представники комісій змушені були оплачувати ці витрати із власних коштів.

Обласний бюджет для проведення виборів до місцевих рад одержав цільову субвенцію в розмірі 5129 тисяч гривень, однак Миколаївська облдер-

жадміністрація розподіляла ці гроші так, що, приміром, 126-й округ (Миколаїв) на проведення місцевих виборів одержав лише 165 тисяч гривень, при тому, що в Миколаєві — 395 тисяч із 925 тисяч виборців області. Однак представники відповідача, не згодні з таким рішенням, подали позов до апеляційного суду області.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Висловити недовіру голові ОДА

Головного інтригою другого пленарного засідання першої сесії Рівненської обласної ради п'ятого скликання мав стати звіт голови Рівненської облдержадміністрації Василя Червонія про виконання делегованих обласною новоназначень за 2005 рік.

Як політик з великим досвідом, Василь Червоній, схоже, прекрасно розумів, що це може обернутися висловленням йому недовіри. Тому й політична сила, яка його підтримує (а це Українська Народна партія), організувала пікетування будинку, де відбувалася сесія. А спроби депутатів фракції УНП в обласній за рахунок процедурних питань відтягнути, а то й відкласти звіт свого однопартійця, зазнали фіаско. А сам Василь Червоній сказав, що вважає обрання керівників об-

ради незаконним і обстоюватиме це в суді.

Тим часом депутати зняли з порядку денного звіт голови РОДА, оскільки його не розглянуто на постійних комісіях, які, до речі, ще й не створені. Натомість проголосували за включення до порядку денного питання про недовіру голові ОДА Василю Червонію.

Це спричинило бурхливі дискусії. Депутати від фракції УНП, серед яких і два заступники голови ОДА, захищали свого керівника й однопартійця. Воно й зрозуміло, бо якщо піде Василь Червоній, то й вони змушені будуть залишити свої посади.

А опоненти В. Червонія, серед яких опинились і колишні союзники по президентських перегонах, згадали йому люстрації, масові звільнення держслужбовців, міну-

ся їхню думку, більше, ніж плюсів, тощо.

Бюлетені для таємного голосування із згаданого питання взяли 65 депутатів із 76 присутніх на сесії (не брала участі в голосуванні фракція УНП, до якої входять 11 депутатів). Результати голосування: 58 депутатів проголосували за недовіру голові РОДА В. Червонію, 1 — проти, 5 — утримались. Один бюлетень визнано недійсним.

Отож, виходячи з результатів таємного голосування та відповідно до ч. 1, абзац 29. ст.43 та ч.2 ст.72 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада звернулася до Президента України Віктора Ющенка з пропозицією прийняти рішення про відставку голови Рівненської обласної державної адміністрації Василя Червонія.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Країну чекає нова «виборча» кампанія

■ ОСВІТА

Тільки вже освітня: вищі навчальні заклади обиратимуть собі студентів. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (КНЕУ) — чи не єдиний в Україні, який у навчальній програмі юридичного факультету поєднує вивчення правових і базових економічних дисциплін і випускає фахівців у сфері правового регулювання економіки. Сьогодні ми розмовляємо з деканом юридичного факультету КНЕУ, доктором юридичних наук, професором, членом-кореспондентом НАН України Віталієм ОПРИШКОМ.

— Віталію Федоровичу, освітня правнича традиція в економічному університеті була закладена ще в дорадянські часи. А що маємо сьогодні?

— Нині на юридичному факультеті працює п'ять кафедр, профілюючою і найстарішою є кафедра правового регулювання економіки. Відразу наголосити, що сьогодні, окрім КНЕУ, в Україні жоден з майже 200 вищих навчальних закладів, які готують юристів, спеціально не випускає фахівців для економічної сфери. Ми цю прогалину помітили давно, а тому і розбудовували факультет у цьому напрямку. На факультеті відкрито кафедру міжнародного та європейського права.

— Певно, це пов'язано з інтенсифікацією міжнародних економічних та зовнішньоекономічних зв'язків України, а значить, потребою у кваліфікованих юристах цього напрямку?

Але фахівців-юристів, які б сприяли швидшому розв'язанню цих питань, в Україні практично не готують. Чотири роки тому мною була створена група викладачів факультету, яка виявила, що вищі навчальні заклади України переважно готують фахівців з міжнародного права та міжнародних відносин. Але ж у зовнішніх зв'язках найбільшу питому вагу становлять стосунки міжнародного та зовнішньоекономічного характеру, а юристів цього напрямку не готують. Відсутність фахівців з міжнародного економічного права обходиться нам недешево. Всім відомий спір між Україною та Румунією щодо острова Зміїного. Так от, з огляду на відсутність фахівців, які могли б представляти наші інтереси, українська сторона уклала контракти з англійськими та французькими спеціалістами, а також однією з паризьких фірм. Держава

— Ви маєте рацію, саме це передусім зумовило створення відповідної кафедри та розробку нової магістерської програми з підготовки фахівців з міжнародного економічного права. Зверніть увагу, скільки витрачено зусиль на вступ до Світової організації торгівлі та Європейського союзу.

витратила на оплату їхньої праці майже 3 млн. доларів.

— Напевне, зробити нову магістерську програму з підготовки фахівців з міжнародного економічного права — річ непросту?

— Так, тим більше, що колектив факультету відносно невеликий і переважно молодий. Утім, відкриття нової магістерської програми — це результат плідної співпраці не лише нашого колективу, а й зарубіжних партнерів. Наша ідея «коштувала» Єврокомсії (у вигляді виграного гранту) півмільйона євро та часу і праці колегам із трьох провідних західноєвропейських університетів — Віденського економічного (Австрія), університету Носамбрія (м. Ньюкасл, Великобританія) та університету Партемполь (м. Неаполь, Італія). Протягом трьох років ми співпрацювали у рамках проекту ТЕМПУС/ТАСІС. Кілька десятків викладачів і студентів факультету стажувалися і навчалися в університетах-партнерах, а їхні викладачі читали лекції у нас. Програма дала нам змогу також відкрити на факультеті бібліотеку іноземної юридичної літератури.

— І скільки ваших спеціалістів отримує країна?

— 3 нового навчального року ми набираємо поки що одну групу 25-30 осіб з магістерської програми «Міжнародне економічне право». А взагалі випускниками нашого факультету щорічно стають майже 500 спеціалістів. Більшість із них іде працювати у державні та комерційні

структури, а дехто залишається на факультеті викладачами. Торік було створено спеціалізовану Вчену раду із захисту кандидатських дисертацій, збільшили кількість місць в аспірантурі. Для студентів з наступного навчального року ми пропонуємо вивчення вибіркового пакету дисциплін психолого-педагогічного циклу, а відтак — можливість отримати у дипломі запис із додатковою спеціальністю «викладач права».

— Студентам подобається навчатися на факультеті?

— Про це, звичайно, треба питати їх самих, але колектив і я особисто докладаємо всіх зусиль для того, щоб студенти навчалися з цікавістю та захопленням. Сучасна література, наукові гуртки, конференції, студентське самоврядування, юридична клініка (безкоштовні юридичні послуги малозабезпеченим), художня самодіяльність, власна газета «Правознавець», бібліотека, затишні кафедри та аудиторії, нові меблі, картини, квіти — це і багато чого іншого ми пропонуємо молоді, щоб вона й думки не мала заздрити колегам з інших вузів. У нас викладачі разом зі студентами навіть концерти дають! Про популярність факультету (та, власне, і самого університету) свідчать високі конкурси під час вступних іспитів. Але це не повинно відлякувати абітурієнтів. Навпаки: здібні, талановиті, з високим рівнем знань неодмінно стануть студентами нашого факультету.

Розмовляла Олена ПЕРЕПАДЯ.

У квітні дефляція в країні становила 0,4 відсотка, а інфляція з початку року — 2,3 відсотка

■ У НОМЕР

Святкові дні ніхто не планує відбирати

Деякі ЗМІ поширили інформацію, що Міністерство юстиції пропонує вилучити з переліку державних свят Новий рік, 8 Березня, Великдень, Різдво, Трійцю, а також День солідарності трудящих, посилаючися на законопроект про державні свята в Україні, розміщений на сайті Мін'юсту. Але, як з'ясувалося, в. о. міністра юстиції Сергій Головатий заявив, що ця інформація «недостовірна, викривлена і юридично безграмотна». Насправді це зовсім не проект закону, а внутрішні робочі документи, вивішені на сайті для обговорення громадськістю, повідомив згодом Сергій Головатий через ЗМІ і заспокоїв, що ніхто святкові дні у народі не планує відбирати.

■ ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Пікетувальники з трубних заводів України, що отаборились біля секретаріату Президента України, вимагали від глави держави захистити інтереси вітчизняної промисловості на європейському ринку, оскільки Єврокомісія може прийняти антидемпінгові санкції проти українських виробників труб, що загрожує втратою 100 млн. доларів та позбавленням можливості продавати продукцію на ринки ЄС.

За покликом серця

Крим. У Бахчисарайській районній лікарні запрацював переносний багатофункціональний кардіограф. Це дарунок нового складу місцевих депутатів. А використовуватимуть його в стаціонарі та під час консультативних візтів у глибоинку. Потреба в ньому велика, адже кардіологічних досліджень лише в лікарні проводять майже 2,5 тисячі, ще більше допомагають ветеранам і тим, хто не може прийти до лікарні самостійно.

Ця приємна подія — новий крок у поліпшенні медичного обслуговування 114 тисяч кримських ветеранів та 11 тисяч інвалідів війни. На повне нормативне забезпечення цих хворих уже вийшли всі лікувальні заклади Криму, а не лише зразковий Республіканський військовий госпіталь, як це було донедавна. Хоча аптек для ветеранів ще не вистачає, однак у більшості з них цій категорії громадян реалізують ліки за собівартістю. Загальна сума знижок на медичні препарати для ветеранів становить вже більше двох мільйонів гривень на рік.

Віктор ХОМЕНКО.

Підвищення тарифів поки що відмінено

Луганськ. В обласному центрі не змовкають розмови про збільшення вартості проїзду в міському транспорті. Перевізники дедалі активніше скаржаться на подорожчання запчастин, бензину, тому вихід із ситуації бачать тільки в підвищенні тарифів. Нова міська влада заявляє, що ця проблема гостро поки що не стоїть і потребує досконального вивчення та проведення розрахунків. За минулий рік транспортний пасажиропотік збільшився в Луганську на 14,4 відсотка, що дуже позитивно. Але водночас потребує впорядкування як сама система, так і маршрути пасажирських перевезень. Для аналізу ситуації міська влада залучила до роботи фахівців Східно-українського університету ім. Дала.

Вл. інф.

Хабарі на будь-який смак

Донецька область. Кримінальну справу за фактом отримання хабара шляхом вимагання порушено проти посадових осіб міні-металургійного заводу «Істіл (Україна)». Як повідомили «Голосу України» у прес-службі обласної прокуратури, сума хабара — 50 тисяч гривень. Одного посадовця заарештовано, другий перебуває на підписі про невиїзд. Серед фігурантів справ про хабарництво, порушених останнім часом в області, — і люди в погонах. Зокрема, начальника слідчого відділу одного з міських відділів міліції затримали під час одержання хабара в сумі 2 тисячі гривень. Винагорода призначалася за звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності за незаконне поводження з вогнепальною зброєю.

Закінчено розслідування і направлено до суду кримінальну справу за обвинуваченням начальника відділу з контролю пасажирських та приміських поїздів служби контролю-ревізійної роботи і фінансових розслідувань Донецької залізниці. Цей посадовець не раз вимагав та отримував від підлеглих ревізорів чималі хабарі за непри-тягнення їх до дисциплінарної відповідальності.

Ліна КУЩ.

Голова Фонду держмайна України Валентина СЕМЕНЮК: «Сьогодні нікому не вдасться вивести керівництво ФДМУ та Кабміну України на відвертий конфлікт» (УНІАН)

Перестрибнути зможуть, переїхати — зась

Як ми вже повідомляли, до кінця року Україна на Луганщині планує відгородитися від Росії 400-кілометровим ровом

Територією області пролягає 746 км російсько-українського державного кордону. Цю ділянку вважають найдовшою і найскладнішою в Україні. Оскільки питання про демаркацію земель і досі перебуває в стадії обговорення двох держав, з боку української території з минулого року почалися роботи з інженерного облаштування кордонів.

За допомогою техніки по лінії кордону викопують рови, глибина яких в окремих місцях сягає 1,5 метра, а ширина — не менш метра. Фахівці вважають, що автотранспорт, який має намір обійти прикордонні пости таємними стежками, навряд чи здолає таку перешкоду. Тільки в районі пропускного пункту Изварине Краснодонського району прикордонники нараховують близько 20 доріг, якими користуються контрабандисти. Ця ділянка під постійною пильною увагою прикордонної постової служби, однак простежити за рухом порушників кордону нелегко. Глибокі рови, що з'являться на таких дорогах, значно знизять активність контрабанди. У поточному році планується облаштувати 400 км кордону. Роботи в цьому напрямі триватимуть і надалі.

Мешканці прикордонних населених пунктів до такого облаштування ставляться неоднозначно. Одні радіють, кажуть, нарешті на їхніх вулицях стане тихо і спокійно. Не буде нескінченного гуркоту

Фото надано прес-службою Луганського прикордонного загону.

Так зміцнюють кордон.

машин і пилу, що вони здійсмають у цій степовій місцевості. Через постійний пил, ремствують господині, випрана білізна стає сірою.

Але незадоволених все-таки більше. Дехто втратив бізнес, побудований на різниці цін товару в Росії й Україні. Таємними стежками на український бік доставляли пальне, цукор, інші продукти, котрі реалізувалися за цінами луганського ринку. Тепер шляхи перерито. Чимало незадоволених і серед тих, хто тримає домашню худобу. Раніше корів випасали на луках, не ділячи їх на російські

та українські. «Усе це наше, радянське! Я тут усе життя прожив і завжди користувався цими луками. А тепер тут побудували кордонів!» — це, мабуть, головний аргумент людей похилого віку, котрі й дотепер не визнають кордонів та ігнорують вимогу прикордонників пред'являти паспорт, коли опиняються у прикордонній зоні. Оскільки випас корів і кіз став проблемою, населенню довелося скорочувати кількість голів худоби в домашньому господарстві.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Повінь оточила 27 сіл

Хоча сніги на Придесенні розтали, вода не спадає і навіть прибуває. Надходить вона переважно з Росії. Повінь охопила та відрізала від районів і найближчих населених пунктів 27 сіл, у яких мешкає 3669 осіб. Селянам підвозять хліб, найнеобхідніше на човнах. На дорозі між селами Якличі—Спаське товща води вже сягнула 120 сантиметрів, а між Малим Устям і Великим Устям — 105 сантиметрів.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Наука, політика і бізнес — лебідь, рак та щука чи партнери?

(Початок на 1-й стор.).

Якщо політиків більше цікавило майбутнє нашої науки, то самі науковці значну увагу у своїх доповідях приділяли сьогоденню. Так, президент НАН Борис Патон, звітуючи перед зборами за минулий рік, розповів про численні досягнення українських науковців. Приміром, у галузі інформатики створено перший вітчизняний суперкомп'ютер, який дає змогу вирішувати складні завдання з надвеликою обчислювальною розмірністю. Фізики відкрили ефект величезного нелінійно-оптичного відгуку плівок нанокompозитів діоксиду титану. На стикі фізики, хімії та матеріалознавства розроблено технологію отримання багатощарових світло-

чутливих систем квантових точок для приладів нічного бачення.

Усі ці відкриття, звичайно, потребують коштів. Торік НАН отримала 963,4 мільйона гривень. Це на 40 відсотків більше, ніж 2004-го. Проте слабе дотримання прав інтелектуальної власності, недофінансування програм призводять до занепаду багатьох наукових інститутів. За словами Бориса Патона, нині в Україні лише десять відсотків винаходів впроваджуються у виробництво за ліцензіями та контрактами. Це означає, що наукові інститути повинні сподіватися не лише на державу, а й активно розвивати співпрацю з бізнесом.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

І ліс посадили, і в конкурсі перемогли

Мільйон вісімсот тисяч саджанців сосни і дуба висадили на Черкащині під час акції «Майбутнє лісу у твоїх руках». Особливо активно цього року попрацювали тут школярі. Діти не лише саджали дерева, а й змагалися у творчому конкурсі, організованому обласним управлінням лісового господарства на кращий малюнок та твір про «смагдове диво планети».

— На конкурс «Люди-на та ліс» надійшло понад дві тисячі робіт, — каже головний лісівник краю Анатолій Карпук. — Діти по-своєму і широко відтворили у малюнках навколишній світ. Ці картинки ми обов'язково використаємо у наочній агітації для виховання у дорослих бережливого ставлення до зеленого багатства країни. Усім фіналістам конкурсу

вручили телевізори, фотоапарати, відеокамери.

Лідія ТИТАРЕНКО.

На знімку: начальник обласного управління лісового господарства Анатолій Карпук **(на знімку ліворуч)** передав переможцеві конкурсу, шестикласнику села Іванівка Чигиринського району Сергію Василізі давню омріяний велосипед.

Фото автора.

Червоний Хрест вшановував своїх героїнь

Та й інакше, як героїнями, не назвеш жінок, які отримали цього року медалі Флоренс Найтінгейл — найпочеснішу нагороду руху Червоного Хреста за видатний внесок у справи милосердя та гуманізму. Цю міжнародну нагороду започатковано ще 1912 року, і з тих пір раз на два роки Міжнародний комітет Червоного Хреста вручає 50 таких медалей найдостойнішим. На теренах СРСР, наприклад, її заслужили 44 медсестри, 23 з них — українки. Тому особливо приємно, що всі п'ять цьогорічних номінантів на почесну відзнаку від нашої країни її отримали.

Українські патронажні сестри з Київської, Запорізької, Дніпропетровської, Донецької областей та столиці винесли лихоліття Афганістану, аварії на ЧАЕС, пожежі, зсуви, вибухи на складах боєприпасів, щоденну нелегку роботу в

лікарнях та вдома у пацієнтів. Вшанувати та поздоровити лауреаток напередодні Міжнародного дня Червоного Хреста прийшли і ті, хто отримав високу нагороду за героїзм, проявлений під час Великої Вітчизняної війни. Ось, наприклад, Людмила Іванівна Чернова заслужила почесну медаль за те, що під час боїв на Кубані 1943 року винесла з поля бою 127 поранених бійців, а всього за роки війни допомогла більш як тисячі солдатам. А й на той час було всього шістнадцять років...

Усього ж тяжку роботу по всьому світу виконують більше 90 мільйонів волонтерів Червоного Хреста, надаючи підтримку та допомогу 275 мільйонам людей у різних куточках планети. Притулок біженцям із Дарфура та страждалим від цунамі в Тихому океані, боротьба

проти дискримінації ВІЛ-інфікованих — усе це їхня щоденна робота.

Анна БОЙКО.

На знімку: лауреат нагороди імені Флоренс Найтінгейл Людмила Чернова (у центрі) та медсес-

три Галина Вовк і Світлана Орел.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Траси, які ми обираємо

Триває тендер щодо спорудження концесійної траси Львів—Краковець. Одна німецька і дві українські фірми уже подали свої пропозиції. Впровадження двох тижнів фінансування «Трансмагістраль» має вивчити подані матеріали. Переможець тендера стане головним інвестором, який забезпечить 60 відсотків фінансування. Взамін власник отримає право оренди на 50 років. Кошторисна вартість проекту — 1,6 мільярда гривень. Майбутній автобан стане частиною двох транс'європейських коридорів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Незаконні інвестиції не пройшли

Прокуратура Севастополя відкрила дві кримінальні справи за фактом порушення севастопольськими чиновниками законодавства про іноземне інвестування. Перевірка виявила порушення законодавства з боку міської державної адміністрації і контролюючих органів під час ввозу, реєстрації і використання іноземних інвестицій. Було анульовано реєстрацію іноземних інвестицій на суму один мільйон гривень.

Тетяна КУРАКІНА.

Севастополь.

Росія, можливо, платитиме за флот уп'ятеро більше

У четвер у Москві українські і російські дипломати обговорювали питання інвентаризації майна, що займає Чорноморський флот РФ. На думку української сторони, ЧФ незаконно використовує майже 150 га землі і десятки, сотні об'єктів на цій території. Російська сторона вважає інакше.

Просування вперед у переговорному процесі досягти не вдалося. Залишилися розбіжності з принципових моментів базування флоту. Україна не виключає перегляду низки

угод з Росією внаслідок змін ринкової ситуації. Цю тему може бути порушено після інвентаризації об'єктів. Важко погодитися з тим, що ринкова ціна на газ може бути, а на землю — ні. Київ стверджує, що є певні розрахунки українських фахівців, в яких вартість оренди може бути вп'ятеро вища, ніж та, про яку ми нині говоримо стосовно Чорноморського флоту.

Наступне засідання комісії плановано провести в липні—серпні в Севастополі.

Чи потрібна нам СНД?

(Початок на 1-й стор.).

«Ми розчаровані, що СНД дедалі більше втрачає привабливість, тим, що зі структури, котра займається справою, стає структурою, яка займається розмовами», — підкреслив Огризко. За його словами, Президент Віктор Ющенко вносить п'ять конкретних пропозицій у рамках СНД, але жодна з них не одержала розвитку у виконавчих структурах організації. «Постає запитання, для чого потрібна ця оболонка — для справи чи нам потрібний клуб?» — зазначив український дипломат.

Відповідаючи на запитання про те, чи потрібен буде вихід з СНД у разі вступу України до НАТО, Огризко наголосив, що прагнення Києва до альянсу — необоротний процес. «Україна перебуває на початку шляху до цієї організації. Коли ми будемо готові до вступу в альянс, тоді ми і подумаємо,

в яких структурах нам залишатися», — сказав Огризко.

Водночас секретар Ради національної безпеки та оборони Анатолій Кінах заявив: «СНД практично втратила уже свій економічний зміст. Прийнято сотні документів у рамках СНД, що не виконуються. Зокрема, не закінчено процедуру формування зони вільної торгівлі. І угода, яку було підписано 10 років тому між державами (про зону вільної торгівлі), до сьогодні не ратифіковано Державною Думою Росії», — сказав він. На його думку, Співдружність перетворилася на «консультативний політичний орган». «Це теж непогано, коли глави держав, керівники урядів збираються, ведуть дискусії, діалог, вирішують питання», — зазначив він.

Водночас представник Президента в Кабінеті Міністрів Борис Безпалий заявив, що питання про вихід із СНД поки що «не є актуальним».

За Музей писанки ще не розраховувалися

На Прикарпатті й досі не можуть виплатитися з боргів перед будівельниками за здані в експлуатацію ще кілька років тому школи, лікарні, поліклініки, клуби, адмінбудинки, музеї. Заборгованість, що виникла у минулі роки, наразі становить 3877 тис. гривень, а на початку року сягала більше п'яти з половиною мільйонів гривень. Головне управління будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації оприлюднило графік помісячного погашення заборгованості, згідно з яким до кінця жовтня тягар старих боргів «полегшає» майже на півтора мільйона гривень, хоча й після цього ще становитиме 2400 тис. грн.

Лєвова частка боргу припадає на освітянські

об'єкти. Підрядні організації досі не отримали повного розрахунку за спорудження шкіл у селах Сваричеві, Лоп'янці, Завої, Баб'чому, Ямниці, Княгинині, Витвиці, селищах Перігінському, Солотвині та Верховині. Цікаво, що із загальної заборгованості за будівництво навчальних закладів, що становить близько трьох млн. грн., майже два мільйони числяться за загальноосвітньою школою в селі Гуті Богородчанського району, що неподалік знаменитої резиденції колишнього президента України Леоніда Кучми (охрестили в народі «президентською»). Нагадаємо: відкриття цієї невеличкої сільської школи, спорудженої за найсучаснішими європейськими

стандартами, відбулося 2001 року.

На другому місці після «освітнянських» боргів іде галузь охорони здоров'я. Серед об'єктів, за які будівельники чекають розрахунку уже не один рік, — хірургічний корпус і поліклініка в Коломиї, санаторій «Смерічка» у Ворохті, лікарні у Болехові, Верховині, в селі Брошнів та інші. А у списку найдавніших культурних будов-боржників найвідоміші — музей Степана Бандери в селі Старому Угринові Калуського району (відкритий 2000 року) і Музей писанки у Коломиї (зведений 2000-го). Не розраховувалися з підрядниками і за газифікацію кількох сіл та адмінбудинки.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Книга співчуття

На знімку: Посол Фінляндії в Україні Лаура Рейніля робить запис у Книзі співчуття.

Фотометодія НЕСТЕРЕНКА.

У посольстві Вірменії в Україні відкрито Книгу співчуття за загиблими в авіакатастрофі. Нагадаємо, що 3 травня над Чорним морем зазнав аварії аеробус Вірменських авіаліній, на борту якого перебувало 113 пасажирів, переважно вірмен та росіяни. Серед них була і одна українка. В Росії та Вірменії вчора був день жалоби. Тим часом з дна моря дістали тіла більш як півсотні загиблих. Тривають пошуки решти. Знайдено і чорні скриньки, розшифровка яких має прояснити ситуацію.

Ветерани зможуть безплатно телефонувати і їздити

У рамках акції «Зв'язківці» в День Перемоги київські ветерани зможуть безплатно поспілкуватися зі своїми однополчанами з інших міст за допомогою мобільних телефонів. Для цього у всіх великих парках столиці, зокрема в парках Перемоги, Слави, Відродженню, Голосіївському, Партизанської Слави та в Гідропарку чергуватимуть «зв'язківці» від компанії «Київстар», повідомляє УНІАН.

Свій подарунок зробила і профспілка таксистів України. 9 Травня ветеранам надано можливість безплатно скористатися послугами таксі. Таксомотори надаються ветеранам Великої Вітчизняної війни, які викликали автомобіль телефоном, і в межах населеного пункту.

■ СВІТ КОРОТКО

ЄВРОПА

Заміна російському газу

Єврокомісар з енергетики Андріс Пієбалґс в Астані підтримав проект будівництва Транскаспійського трубопроводу. Це дасть змогу поставляти казахський і туркменський газ до Європи, обминаючи Росію. Передбачається, що трубопровід пройде акваторією Каспійського моря, а також територією Азербайджану, Грузії і Туреччини. Якщо все піде за планом, будівництво трубопроводу завершиться до 2010 року. Утім, реалізації проекту може знову перешкодити «Газпром», який збирається створити Південне газове кільце, що поставлятиме блакитне паливо на південь Європи.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Кадрові перестановки

Лідер лейбористської фракції в Палаті громад британського парламенту Джефф Хун підтвердив, що отримав нове призначення в кабінеті міністрів. Також позбудеться своїх колишніх посад і, можливо, одержать нові багато хто із державних чиновників. Причиною перестановок став намір Блера відрегувати на результати місцевих виборів в Англії, що відбулися 4 травня, де правляча Лейбористська партія втратила понад 250 місць у радах.

ІРАН

Ультиматум потенційному союзникові

Тегеран прийме пропозицію Москви про створення спільного підприємства з ядерного палива, якщо в ній буде враховано його право на мирне використання ядерної енергії і збагачення урану. Така офіційна заява посольства цієї країни в РФ. А Росія заявляє про співробітництво у разі дотримання Тегераном вимог МАГАТЕ. Як відомо, США, Велика Британія, Франція і Німеччина виступають за прийняття жорсткої резолюції щодо Ірану. Москва і Пекін — за дипломатичний шлях розв'язання конфлікту.

РОСІЯ

Заборонені вина визнано кращими

На міжнародному конкурсі вин у Москві грузинський кагор здобув золоту медаль, сапераві — одну зі срібних нагород, ще низка вин із Грузії визнані гідними бронзи. У журі конкурсу входили фахівці з Росії, Франції та Італії. Ситуація з присудженням грузинським винам нагород здається дивною на тлі заборони на ввезення молдавських і грузинських вин до РФ з огляду на нібито наявність у них шкідливих домішок.

■ ГРОШІ

Баланс, що з гіроньки спустився

У першому кварталі поточний рахунок платіжного балансу країни вперше з 1998 року виявився з дефіцитом у 700 мільйонів доларів США. По коментарі ми прийшли до керівника радників глави Нацбанку з макроекономічних питань Валерія ЛИТВИЦЬКОГО.

— Валерію Олексійовичу, 700 мільйонів доларів, звісно, не трагедія, але вже небезпечна тенденція з огляду на гіпотетичну можливість подальшого подорожчання природного газу...

— Справді так. Але виконувач обов'язків Прем'єр-міністра Юрій Єхануров запевнив, що ціна на газ на кордоні залишиться незмінною. Я коментував би факти. Ми, справді, вперше за вісім років маємо ситуацію, коли в країну за поточними операціями заходить валюти менше, ніж з неї виходить, однак до кінця року нам до снаги змінити ситуацію, щоб мати позитивний надлишок. Підстави — і доволі низький дефіцит, і неабияка ймовірність того, що зросте експорт металу та зерна нового врожаю, тоді як імпорту стабілізується. Мені здається, це нормальна плата за зростання споживчого попиту та інвестицій, які рухають економіку вперед. Валові ж резерви істотно не постраждали. Не підтвердилася і квітнева гіпотеза, буцімто 913 мільйонів доларів США, які вийшли з країни, нібито загрожують валовій ліквідності — аніскільки. Цю втрату перекрили 1,9 мільярд доларів США за фінансовим рахунком (українські емітенти залучили через облігації 533 млн., на 500 млн. зайшло негарантованих кредитів і 824 млн. становили прямі інвестиції). А та валюта, яку стрімко скуповували перед виборами, залишилася в країні, ніякий то не відплив.

— Вирішальний вплив на результат вочевидь справило розширення імпорту товарів і послуг на 2 мільярди 463 мільйони доларів США, адже експорт зріс на мізерні 156 мільйонів доларів США.

— І це правда. Проте факт, що поліпшилася структура імпорту. До 27,8 відсотка зросла його інвестиційна складова, наблизившись до рівня паливно-енергетичного комплексу (31,4 відсотка). Інвестиційний імпорту зріс на 793 мільйони доларів США — вище за показник імпорту енергоресурсів. Взагалі його динаміка у першому кварталі (42,6 відсотка) значно переважала минулорічну (17,3 відсотка). Та й, погодьтеся, імпорту не дав можливості розгулятися цінам, особливо на продовольчому ринку. Порівняйте: продовольчий імпорту минулої весни переважав відповідний показник попереднього року на 60 мільйонів доларів США, а нинішнього він вищий за рівень минулого на 184 мільйони доларів США. До того ж у березні загальний імпорту вже зростав більш помірно, ніж у січні або в лютому.

— Експорт падав, але його структура, схоже, також поліпшувалася...

— На це вказують і статті балансу. До речі, темпи падіння з кожним місяцем дедалі зменшувалися, хоч з урахуванням експорту послуг за підсумками кварталу цього не скажеш. Відставання обсягів експорту металів з кожним місяцем було менш відчутне, хоч для того, щоб досягнути минулорічного рівня, металургам бракує 280 мільйонів доларів США реалізованої продукції. У березні подолали січневий розрив динаміки експорту хімічної продукції у порівнянні з минулорічним графіком. Так, у січні відставали на 10 мільйонів доларів, а в березні вже випереджали минулорічну динаміку на 74 мільйони доларів США. Першоквартальний експорт аграрного сектору вищий за приростом, аніж торік, на 21,4 відсотка. До того ж зросло на 12 мільйонів доларів США позитивне сальдо балансу послуг. До мінімуму порівняно з першим кварталом минулого року звели відставання позитивного сальдо поточних трансфертів. Я веду до того, що платіжний баланс став реалістичніший, аніж тоді, коли він перебував на високопрофіцитній орбіті (2003—2005 рр.).

Якщо ціни на природний газ так і залишаться недорканними на кордоні, то можна поборотися за повернення позитивного сальдо. Треба обстоювати відновлення втрачених позицій, створивши Агенцію сприяння експорту, здійснити чергову капіталізацію Ексімбанку, прискорити повернення з бюджету дебетового сальдо ПДВ, утриматися від чергового підвищення транспортних тарифів та ін.

— Упевнений, що теперішній формат платіжного балансу дехто спíše на підготовку до майбутніх бюджетних змін. Чи не спровокує його дефіцит секвестр видатків держбюджету?

— У жодному разі. Як на мене, взагалі зміни до держбюджету цього року вже стають неактуальні, треба думати про новий держбюджет, в основі якого будуть закладені не передвиборні гасла, а прагматичні погляди на те, що маємо і на що можемо розраховувати в найближчому майбутньому.

— А якщо уявити, що ціни на природний газ таки зростуть?

— Гіпотетично до кінця року можемо одержати дефіцит поточного рахунку платіжного балансу в 1—3 мільярди доларів США. А він може бути профінансований притоком капіталу у вигляді іноземних інвестицій, негарантованих кредитів, державних муніципальних і приватних зовнішніх запозичень. Крім того, такий дефіцит стане прийнятною платою за мобілізацію міжнародних заощаджень для задоволення інвестиційних потреб країни. Тому, поки нема чергових виборів, слід прискорити структурні реформи задля поліпшення інвестиційного клімату, щоб зменшити залежність свого традиційного експорту й економічного зростання від циклічних коливань на світових ринках.

Сергій ВЛАД.

У Міністерстві економіки Придністров'я втрати невизнаної республіки за два місяці економічної блокади оцінили в 132 мільйони доларів

Санкт-Петербург: ціни і визначні пам'ятки

Традиційно пік туристичного сезону в Пітері припадає на білі ночі. Вже в січні бажачі бронюють місця в готелях вищого і середнього класів на цей період — червень. Багато хто вважає цей час дуже романтичним — можна всю ніч гуляти під світлим небом, милуватися красотою міста, сидіти на набережній, дивитися, як розводять мости, а на світанні цілуватися на Поцелувому мосту. Тому щороку до Петербурга приїжджає дуже багато туристів, зокрема, і з України.

На жаль, багато чого ще не вистачає для комфортного відпочинку гостей міста. Велика проблема з наявністю готелів середнього рівня. Проживання в них для туристів або дуже дороге, або дешеве, але умови проживання і сервіс залишають бажати кращого. Друга проблема, з якою зіштовхуються приїжджі, — автомобільні пробки в центральній частині міста. А в цьому році труднощі приїжджим додадуть ще й великі політичні події, що відбуватимуться у Пітері.

Але враження від міста у кожного, хто сюди приїжджає, складається хороше, і хочеться ще раз повернутися до Петербурга. Звичайно, кожного туриста хвилює головне: скільки коштує відпочинок у Пітері?

Цифри когось можуть порадувати, когось здивувати. Наприклад, квартира в центрі міста коштує 50—60 доларів за добу, і що далі від центру, то дешевше (найменше — 20). Тризірковий готель потягне як мінімум на 40 дол., а за підвищення «зірковості» відповідно підвищуються і рахунок у туриста.

Поїсти в пітерській закусочній («Фри-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (з архіву «Голосу України»).

каделька», «Мясорубка», «Чайна ложка») обійдеться від п'яти доларів на людину (смачно, чисто, і дизайн тішить око). А ось ресторани пропонують різну кухню і велику різницю в цінах. Водночас безліч «Блинных», «Пышечных» дають змогу вгамувати голод за досить низькими цінами — 1 млинчик = 1 долар.

Тепер про екскурсії. Поїздка на годину-півтори містом в автобусі з загальним гідом полегшить ваш гаманець на 8 доларів. Цікаво, що вхідні квитки

в музеї, собори і палади для іноземних туристів коштують дорожче (для неіноземних — від 2 до 20 доларів за дорослий квиток, прогулянка на річковому кораблику — 8 доларів).

Що стосується міського транспорту, то ходить дуже добре, ціна квитка — 0,5 долара, стільки само — жетон у метро. Ціни на таксі трохи вищі за київські. До речі, не варто забувати, що після розведення мостів добиратися стає складніше.

Тетяна КРАВЧУК.

Вітаємо!!!

Головного редактора газети «Посредник», заслуженого журналіста, письменника Владлена Новожилова з нагородою — літературною премією імені Валентина Пікуля.

Міжнародна асоціація письменників баталістів і мариністів відзначила Владлена Володимировича золотою медаллю за повість «Вчора на Еббазе».

Творчої наснаги і нових книжок!

«Голос України».

■ СПОРТ

Вісті звідусіль

Важка атлетика. Владиславово (Польща). Чемпіонат Європи. Українка Давидова стала срібним призером у категорії до 69 кг. Її сума — 239 кг (109+130). Чемпіонка — Матвеєва (Росія) — 260 (112+148). «Бронза» у Мітерської (Польща) — 221 (99+122).

Хокей. Учора в Ризі (Латвія) розпочався черговий чемпіонат світу. А збірна України свій стартовий поєдинок проведе сьогодні. Її суперник — команда Швеції — реклами не потребує.

Наш тренерський штаб ще після товариського матчу зі словаками назвав склад, який вирушив на береги Даугави: **воротарі** — Ігор Карпенко, Олександр Федоров (обидва — «Сокіл», Київ), Костянтин Симчук («Металург», Магнітогорськ); **оборонці** — Сергій Климентьев («Ак Барс», Казань), В'ячеслав Завальнюк («Сибір», Новосибірськ), Артем Остроушко («Спартак», Москва), Юрій Гунько, Денис Ісаєнко, Юрій Наваренко, Василь Полоницький, Андрій Срюбко (всі — «Сокіл»); **нападники** — Сергій Варламов («Сибір»), Віталій Доніка («Нафтовик», Альметьєвськ), Юрій Дяченко («Вітязь», Подольськ), Костянтин Касянчук («Трактор», Челябинськ), Андрій Міхнов («Лада», Тольятті), Вадим Шахрайчук («Динамо», Москва), Василь Бобровников, Віталій Литвиненко, Валентин Олецкий (усі — «Сокіл»), Олександр Матерухін, Олег Шафаренко (обидва — «Хімволокно», Могилів), Борис Проценко («Динамо», Мінськ), Роман

Сальников («Керамін», Мінськ), Віталій Семенченко («Юність», Мінськ).

У списку — 27 хокеїстів, з яких до заявки на матч можна вносити 22 прізвища. Окрім шведів, суперниками українців у групі В на чемпіонаті світу є ще й збірні Швейцарії та Італії, з якими вони гратимуть, відповідно, восьмого і десятого травня.

Турнір «Кубок пам'яті Героїв»

Футбол. У столичному Гідропарку відбувся перший молодіжний футбольний турнір серед патріотичних громадських організацій «Кубок пам'яті Героїв». Ініціатором його виступила Київська міська організація Молодіжного націоналістичного конгресу за підтримки Християнсько-демократичного союзу молоді (ХДСМ). У турнірі взяли участь МНК, ХДСМ, «Молода «Пора», Українська студентська спілка, МКУН, УНСО, «Молодь за реформи і порядок». Команди були розбиті на дві групи по чотири і три команди відповідно. Четвірку півфіналістів склали ХДСМ, УСС, МКУН та «Молодь за реформи і порядок». Перегравши своїх суперників з однаковим рахунком — 3:0, УСС та МКУН дісталися фіналу. Переможець десять хвилин гри так і не визначили — 0:0. Пенальті влучніше пробива команда УСС (2:1) і посіла перше місце. Третє місце — у команди ХДСМ.

28 квітня. Бійка на засіданні Київської міської ради.

29 квітня. Київ. Мітинг активістів «Союзу Чорнобиль України» біля Кабміну проти незадовільного виконання державних програм соціального захисту «чорнобильців».

1 травня. Одеса. Демонстрація комуністів у День міжнародної солідарності трудящих.

30 квітня. Севастополь. 400 військовослужбовців весняного призову склали присягу на вірність українському народові.

3 травня. Львів. Встановлено Меморіальний обеліск на честь військовослужбовців Прикарпатського військового округу та Західного оперативного командування, які загинули під час виконання службових обов'язків.

2 травня. Київські динамівці, обігравши запорізький «Металург» з рахунком 1:0, здобули Кубок України з футболу.

4 травня. У Верховній Раді України відбулося перше засідання підготовчої депутатської групи з організації роботи Верховної Ради України 5-го скликання.

Ніхто не забутий,

Героями ставали вісімнадцятилітні

(Початок на 1-й стор.).

...Велика Вітчизняна війна для ще навіть не шістнадцятилітнього кубанського «козака» Миколи Іванова розпочалася 1942 року. Втекти із дому без дозволу батьків йому допомогла сестра: «Фашистські завоювальники проривалися на Кавказ, і я вирішив добровільно вступити у лави Радянської армії». Воєнне життя зустріло юного кулемтника суворо. Радянська армія відступала, німці тисли аж до міста Туапсе, поки «наші» не отримали наказу: не поступатися жодним сантиметром за жодних умов. Наказ воєнки виконали та ще розпочали

наступ — боротьбу за втрачені території.

— Визволення Краснодарського краю, Кубані, форсування Керченської протоки, далі Крим (Керч, Феодосія, Сімферополь, Севастополь), — спокійно називає Микола Іванов, а потім додає: «Стільки хлопців втратили, всіх не перелічити».

Юному командирі загону Іванову довелося керувати старшими людьми, приймати найдоросліші у світі рішення. А самому було трохи страшно, визнається, коли довелося вперше літати на літаку під час форсування Керченської протоки та ще й се-

ред ночі десантуватися на землю у тил ворога. І знову додає:

— На щастя, все пройшло добре, але коли зібралися після приземлення, не дорахувалися одного бійця: може, у море впав, а, може...

...Після визволення Варшави визволили немало польських міст та пішли на головний напрямок — Німеччину. Найбільше випробування сили, мужності та жаги до перемоги зустріло юного кулемтника саме на німецькій землі.

Форсування річки Одер відбувалося на початку лютого 1945-го року. Тоді з першої спроби лише

п'ятнадцятьом підлеглим Миколою Іванову вдалося прорвати захист супротивника і ступити на західний берег річки. Про таку перемогу основні радянські сили не знали, тож хлопцям довелося самотужки тримати оборону стратегічно важливої території.

П'ятнадцять юнаків провели в оточенні німців п'ятнадцять діб без сну, відпочинку та навіть надії про підмогу.

— Врятувало лише те, що ворог навіть не здогадувався про нашу нечисленність, інакше просто стерли б нас з обличчя землі одним махом.

Для дезорганізації супротивника майор Іванов вигадував різні трюки. Наприклад, давав кожному солдату по кілька кулеметів, тож створювалося враження масованості вогню. Таке ми тепер нерідко бачимо у голівудських фільмах, а молодим солдатам довелося бути у справі першопрохідцями, вигадувати на ходу. Та найстрашніше було, розкаже тепер уже генерал-майор Іванов, коли німці влаштували так звану психологічну атаку. Супротивник марширував на наших хлопців із оркестром, а у руках — автомати.

— У ту мить я вперше за роки війни втратив голос і навіть не міг скомандувати «В бій!», та кулемет скомандував за мене.

Чим не ще одна картинка з фільму? Та тільки при згадці про найстрашніший момент життя, вже сивий Герой Радянського Со-

юзу мало не заплакав. Дружина сказала, що це вперше трапилося, хоч історію форсування Одеру вже розкаже, напевно, сотий раз.

Саме за цю битву, вже наприкінці Великої Вітчизняної війни, Миколі Іванову маршал Жуков пообіцяв звання Героя Радянського Союзу. Обіцянку було виконано — 24 березня 45-го року нагорода таки знайшла свого 18-річного героя. Як і багато з тих, хто вижив, Микола Іванов прийшов у переможений Берлін, розписався на Рейхстазі та... повернувся додому, відмовившись від кар'єри.

Високі посадовці навіть пропонували навчатися у військовій академії у Москві, але він вирішив інакше...

І вже в українському Закарпатті, куди направили служити прикордонником, юний Герой зустрів своє кохання — завідувачку фельдшерсько-акушерським пунктом Варвару Терещенко. Про зустріч, залишання та подружнє життя із особливою радістю та майже дитячою соромливістю згадують обоє. Та й є що згадати, адже скоро — шістдесят років, як одружилися і жодного разу про це не пожалкували. Шкода тільки, що для Героя Радянського Союзу держава пожаліли квадратні метри, яких не вистачає навіть до загальноприйнятої норми...

Анна БОЙКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА та з родинного альбому.

Правда історії вічна і непорушна!

Проект Указу Президента України «Про очищення території України від символів радянської епохи», зареєстрований у секретаріаті Президента 19 лютого 2005 року, вносить у серця воїнів, ветеранів Великої Вітчизняної війни, тривогу, занепокоєння й образи.

Після закінчення Другої світової війни все прогресивне людство засудило злочини фашизму і нацизму. Народи багатьох країн побачили документальні кадри кінохроніки про злочини в нацистських концтаборах «Освенцім» і «Бухенвальд», варшавському гетто й багатьох інших місцях загибелі сотень тисяч ні в чому не винних людей. Вони загинули за те, що народилися людьми різних національностей. І тільки завдяки радянському солдатові, який виніс основний тягар війни, світ було врятовано від фашистського рабства і знищення багатьох народів.

На наш погляд, у підготовленому указі нема ніякої логіки і здорового глузду, а є тільки бажання принизити радянського солдата, який ціною свого життя врятував у квітні 1945 року, під час бою в Берліні (на вулиці Ейзенштрассе) 4-літню дівчинку. Пам'ятник радянському солдатові з дівчинкою на руках стоїть і тепер, і жителі міста бережуть його.

А скажіть, хіба можна перерахувати всі героїчні подвиги радянських солдатів заради життя майбутніх поколінь? Пропозиції про реабілітацію ОУН-УПА, пропозиції про очищення території України від радянських символів є провокаційними, блюзнірськими й аморальними.

Минуло 60 років після закінчення Великої Вітчизняної війни. Для історії це певний відтинок часу, і молоді покоління повинні знати правду. А символіка великої країни, Радянського Союзу, є для ветеранів Великої Вітчизняної війни невід'ємною частиною їхнього героїчного життя, їхніх орденів, медалей і Золотих Зірок Героїв. І ми хочемо, щоб пам'ять про великі подвиги радянського народу збереглася на віки.

Ветерани Великої Вітчизняної війни і праці

А. П. КАШИРІН, І. Г. БРУНЧАЛІН,

В. Г. ЯЦІШИНА (загалом 18 підписів).

Горлівка, Донецької області.

Згадаю всіх поіменно

У роки Великої Вітчизняної війни багато моїх однокласників (а народився і виріс я в селі Хочи́но, що в Олевському районі на Житомирщині) воювало з фашистами у партизанських загонах. Тож напередодні великого і радісного свята — Дня Перемоги — хочу згадати їх поіменно.

... Командир Ровенського партизанського з'єднання Василь Бегма разом з членами обласного штабу партизанського руху закінчував розмову з командиром новоствореного загону ім. Дзержинського Іваном Галицьким, коли до землянки зайшов стрункий смуглявий чоловік.

— А ми на вас чекаємо, — звернувся до Григорія Коваленка (це він був той смуглявий чоловік) В. Бегма. — Знайомтеся зі своїм командиром. А вас обласний штаб затвердив комісаром цього загону.

Командир підвівся з лавки, потиснув руку комісару й тихо запропонував:

— Будьмо друзями, комісаре, в біді й у радості. Григорій Коваленко до війни більше десяти років працював директором школи у нашому селі Хочи́но. А щойно почалась війна, він разом з дружиною пішов у партизани. У складі партизанського загону «За Батьківщину!» з'єднання О. Сабурова бив ворога у грудні 1942-го біля

села Селезівка, у лісах Білорусії, біля села Дроздинь сусіднього Рокитнівського району Ровенщини. У білоруських лісах загинула його дружина Віра Вікторівна з дітьми. На початку 1943-го сабурівський загін «За Батьківщину!» було передано під командування В. Бегми, і ось тепер Григорій Коваленко одержав нове призначення.

Разом з комісаром до партизанського загону ім. Дзержинського переводилися і його колишні учні: І. Шинкар — начальником штабу загону, Г. Скумін — старшиною загону, Д. Шинкар, П. Юрков. В. Скумін — розвідниками. Я був призначений командиром диверсійної групи.

Кількома днями раніше Ровенський обласний штаб партизанського руху комісаром загону ім. Б. Хмельницького, який діяв на території Зарічненського району Ровенщини, призначив мого земляка Кузьму Шинкаря (до війни він служив на Далекому Сході у прикордонних військах, а

перед її початком повернувся у наше рідне село Хочи́но), комісаром загону ім. Котовського — Юхима Юркова, заступником командира загону з господарської частини — Миколу Ліхоту, командиром взводу охорони штабу з'єднання В. Бегми — Андрія Шинкаря, який вже мав два поранення в боях з карателями.

Усі, кого я згадав, до війни жили і працювали у селі Хочи́но. А коли ворог напав на нашу землю, пішли в партизани, хоробро воювали. Інакше й не могли вчинити. Адже ще в листопаді 1942-го фашисти спалили наше село, десятки земляків розстріляли. Тож ще 70 хочинців поповнили партизанські лави.

У партизанському з'єднанні двічі Героя Радянського Союзу Сидора Ковпака воювали молоді мої земляки Трохим Асанов, Іван Стальчук, Федір Скумін, Федір Дубровець, Ілля Скумін, Василь Гопанчук, який у 1942-му загинув на околиці рідного села в бою з фашистами. У знаменитому Карпатському

рейді ковпаківців брав участь Давид Забавка.

Мужньо боронив землю від ворога у складі з'єднання Героя Радянського Союзу О. Сабурова мій земляк Кузьма Скумін, якому в бою за Овруч фашистська куля перебила руку і її довелося ампутувати. Важке поранення дістав під час рейду на Львівщину Матвій Скумін. Не раз дивилися смерті у вічі брати Семен та Іван Гречки, Степан Шинкар, Володимир Бондар, Олексій Скумін та інші.

16 січня 1943 року поблизу Олевська десантувалася група Грабчака-Підкоритова. Згодом вона виросла до з'єднання. У ніч з 30 на 31 жовтня 1943-го партизани підірвали залізничний міст через річку Уборть, чим на тривалий час зупинили просування ворожих ешелонів. Це з'єднання громило ворога на теренах Ровенської і Волинської областей. А комісаром у ньому теж був хочинець Олександр Чернуха, який загинув у бою в 1944 році.

За відвагу і мужність багато моїх земляків-хочинців удостоєні бойових нагород. Скажімо, Григорій Коваленко — орденів Червоного Прапора і Червоної Зірки, медалі «Партизану Вітчизняної війни» першого ступеня; Трохим Асанов — трьох медалей «За відвагу».

Андрій ГРЕЧКО, учасник бойових дій, колишній командир диверсійної групи партизанського загону ім. Дзержинського з'єднання А. Бегми.

Рокитне Рівненської області.

На знімку: чимало бойових нагород прикрашає груди Андрія Григоровича ГРЕЧКА.

Фото із сімейного архіву.

НІЩО НЕ ЗАБУТЕ

Повернули діду Василю продану Славу...

Мешканця Львова, інваліда І групи Великої Вітчизняної війни Василя Андрійовича Колесника після повернення з лікарні, де підліковувався цієї зими, вдома чекав сюрприз. Відкриваючи помешкання, він зрозумів, що у його домі погостювали злодії. Вхідний замок висів відімкнутим, а внутрішній — просто зірваний силою. Ніяк не міг второпати, що ж поцупили крадії. У кімнатах все лежало ніби так, як і залишив, збираючись у Чернігів.

Відкрив шафу. І тут Василь Андрійович зрозумів, що піджак з 16 орденами, медалями хтось поцу-

пив. Як же він тепер зустрічатиме без своїх нагород День Перемоги?

Шокований ветеран довго не міг отямитися. Присів на стілець, і слюзина сповзла по щоці... Минула війна, як роз'ятрена рана, враз постала перед очима. Ось він, ще непереодягнений у військову форму, кинутий у перший бій під Коростенем. Якимсь дивом залишився живим... Став навідником протитанкової гармати! Націлився — і снаряд влучає у фашистський танк! Прогавив — вибух в окопі або поряд. Бій за боєм. Скільки його товаришів залишилися лежати у землі далеко від рідних домівок!

Переправились на плоту з гарматою через Одер. Тільки захопили плацдарм. А вже назустріч ідуть ланцюгом п'яні гітлерівці-штрафники. На повен зріст. За ними другий, третій ланцюг! Ніколи перед цим Василь Колесник не був свідком психічної атаки. Але і ті, хто захопив плацдарм, не мали куди відступати, крім у воду. Василь прицілився у ворогів — і осколочний заряд розірвався серед наступаючих. Прицільно вдарила й піхота. За кільканадцять хвилин від гітлерівців залишилось лише криаве місиво... На зміну їм пішли німецькі танки. Плацдарм перетворився у пекло від вибухів снарядів, ревіння моторів. Бій все-таки завершився перемогою радянських солдатів. Василь дивом і цього разу уцілів: це при тому, що розбило його гармату. Поряд диміли і ворожі, і наші танки. Увесь плацдарм був розораний-розкиданий вирвами від вибухів.

Командир хотів відіслати вцілілого навідника на шестимісячні курси. А юнак-чернігівець заперечався: «Що ви! Нікуди я не піду, поки Берлін не візьмем!» «От дур-

ний, живим залишишся...» — почув у відповідь мирно-докірливе.

Василю пощастило все-таки вціліти у наступних боях, але не судилося брати участь у штурмі німецької столиці. Він отримав серйозне поранення на річці Шпрее. Але після госпітальної демобілізувався все ж додому з Берліна кавалером двох орденів «Слави» II та III ступеня, двох бойових медалей «За відвагу».

«Хто ж це таке міг вчинити? — думав вражений ветеран. — Як тепер піду на мітинг у центр села?»

Не дуже сподівався на допомогу, але все ж таки звернувся до Чернігівського райвідділу внутрішніх справ. Ветерана уважно вислухали, ретельно склали список усіх його нагород. Яке ж було здивування Василя Андрійовича, коли днями у село завітав начальник райвідділу міліції підполковник Сергій Бондар з його нагородами.

— А крадіжку вчинив хлопець з нашого села, — розповідає колишній фронтвик. — Я ще минулого літа просив його та ще одного чоловіка допомогти мені перекрити дах сараю. Ось тоді він вже, ма-

буть, і придивився, як буде красти нагороди.

— У селі вже мало залишилось ветеранів, — каже донька В. Колесника Валентина. — Тільки у батька є стільки дорожочіних бойових нагород. Тож негідник і скористався його тимчасовою відсутністю, аби проникнути у житло.

Співробітники ж міліції провели велику роботу щодо пошуку нагород. Місцевий 28-річний молодик-випивоха, який вже відбув одного разу термін позбавлення волі, відвіз їх у Чернігів одному колекціонеру і віддав за 200 гривень. Той відповідно перепродав їх за долари у Київ. І лише там було розшукано викрадане. На жаль, орден «Слави» II ступеня поки що не знайдено. І все ж, попри це, повернення 15 нагород — приємний подарунок ветерану до Дня Перемоги.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Львів
Чернігівської області.

На знімку: ветеран Василь Андрійович Колесник з дочкою Валентиною готуються до свята.

Фото автора.

Важкий гарт дітей війни

Того пам'ятного літа, коли більшість із нас востаннє бачили своїх батьків, були перші безтурботні шкільні канікули.

Як сьогодні пам'ятаю тиху, сонячну червневу неділю 1941 року. На нашому кутку села була толока. Близькі й далекі родичі, сусіди, товариші, як заведено в Україні, добували вже звідену під дах хату водію Івану Жорнику. Саме гуртом з піснями й жартами мазали стіни й горище. Біля веселого трудового подвір'я згуртувалися й ми — щебетлива безтурботна малеча сільської околиці, — зручно всівшись, мов горобці, на дебелий огорожі. У нас свої розмови й турботи.

І раптом у полудень пісня, що злетіла вище горища, на півночі враз обірвалася, змовкла радісна гамірлива толока. Хтось із райцентру приніс страшну звістку — війна на західних кордонах. А нам, підліткам, чомусь здавалося, що війна — це не в нас і не для нас, а лише для військових і десь далеко від нашого степового села, яке згодом почало помітно рідшати: юнаки, молоді чоловіки йшли на фронт.

Дещо пізніше тим само знайомим усім шляхом на схід з боями пройшли останні обози нашої армії. В селі появилися фашистські вояки. То тут, то там чулися стрілянина, чужа мова, людські крики.

Облави. Арешти. Погоня... Розстріляли активістів. Селяни потроху звикали до нових порядків, до нестерпного життя в неволі. З кожним днем додавалося роботи, відповідальності й у нас — дітей війни. Ми одразу дорослішали, в усьому прагнули сумлінно виконувати батьківські заповіді: допомагати матерям, повсякденно вести осиротіле господарство. І не лише домашнє.

Довкола стояли нескошені хліба. А жити, їсти треба в будь-яких умовах. Зібралися наші матері й бабусі на негласну раду й вирішили піти до наймолодшого серед дідів, що лишилися в селі — тямучого й розсудливого колгоспника Петра Бакая, — з проханням керувати ними під час запізнілих

сирітських жнив. Адже треба чимось годувати дітей.

...Через кілька днів з райуправи до села завітало нове незване керівництво. Зібрали громаду, щоб старосту обрати.

— А у нас уже є староста, — заявили жінки, вказавши на Петра Степановича, — самі обрали...

Прибулі з управи поговорили поміж собою, чимось поцікавилися, щось уточнили й погодилися із запропонованою кандидатурою.

На посірілі від дощів і часу колосисті поля взяли жатки, лобогрійки, коси, серпи... Волів і корів запрягли в ярма. А ми, малеча, були чи не найголовнішими «бійцями» жнивного фронту — погоніччями назбираної звідусіль тяглової сили, скиртувальниками, спільно зі старшими обслуговували нелегкий процес обмолоту хлібів. Тож до снігів з горем навіпіл упоралися із жнивими. Хліб, за негласною вказівкою новоспеченої старости, майже весь розібрали по домівках. Навесні сіяли теж здебільшого вручну, рясно поливаючи засів потом і слюзами.

Два довгі страшні роки блукали в наших краях страх, злидні, холод, наруга... Смерть! На видних місцях густо висіли всякі застереження, які переважно закінчувалися словами: «За невиконання наказів — розстріл».

У село частенько заходили оточенці. Вони пробиралися на схід, де ще чутно було гуркіт канонади, який вселяв нам надію на швидке повернення наших військ. Та згодом фронтові баталії відкотилися до Москви, Ленінграда, на Волгу...

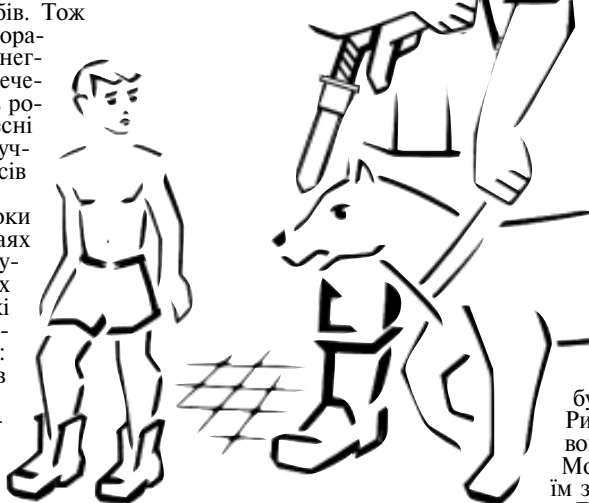
— Нам поїсти, погрітися, — благали оточенці.

Мати вносила солому до хати, палила в печі, готувала вечерю. Так було і в інших оселях.

А ми, всюдисущі хлопчачки, із задоволенням, лише нам відомими стежками через ліс та болото,

проводжали нічних гостей за їхнім маршрутом до своїх. Такими надійними провідниками були мої ровесники Михайло Кривобок, Володимир Гавриленко, Олександр Лисенко.

Невдовзі староста за вказівкою підпільників порадив нашим матерям, видавши деякі продукти, по черзі готувати їжу тим, хто виходив з оточення, пробиваючись до лінії фронту. І після цього на запитання: «Хазяйко, нам би щось поїсти?» — відповідь була така:

— Дороженькі, не мій нині день — сьогодні вам їжу готує Марія. Он її хата, третя від моєї...

Так жило нескорене село в окупації. Ховали дітей, живність, продукти під час наїздів фашистів. А цю небажану звістку ми враз розносили на всі сільські закутки. Інколи обнадійливі «повідомлення» приходили... з неба. Дивись, літаки із зірками на крилах, бомблять ешелони на станції, розстрі-

ляли автомашини, скинули листівки-вісточки в різних місцях... Люди радо довідувалися з них, що фашистську наволоч зупинено й повернуто на 180 градусів.

Нарешті ми дочекалися звільнення Полтавщини від німецько-фашистських загарбників.

Мені, моему поколінню довелося неповнолітніми вливатися у трудовий стрій, замінити батьків, старших братів, за потреби обслуговувати госпіталі. Орало землю, вогдили коней і волів у жатках, возили снопи, збирали врожай інших культур. І все це для фронту, для перемоги! Пам'ятаю, як мій ровесник Іван Гончаренко орав з нами сплундровану війною землю й підірвався на міні. Йому відірвало ногу, поранило в живіт. А він якось кумедно зопалу побіг полем, зрешуючи його дитячою кров'ю. За кілька кроків від нас упав і помер на наших переляканих очах, як воїн.

Відтоді, коли щоранку відправлялися ми за кілька кілометрів до школи, попереду нас засніженою степовою дорогою йшли матері або вчителі — за неписаною чергою, щоб вибухи мін прийняти на себе. Ризикуючи власним життям, вони захищали своїх дітей. Моє покоління широким вдячне їм за це.

Діти війни й працювали в міру можливості, й добре вчилися в наспіх обладнаних приміщеннях для навчання. Нам і понині пам'ятні уроки в холодних класах. Без зошитів, паперу, книжок, чорнила, карт, у драмному взутті — одній парі на кількох.

У важкий для країни час чимало нас виростили без батьків, бо ті не повернулися з печка війни. Тому інколи нас кликали не по батькові, а по матері: Веклович, Галькович...

Діти війни не воювали. Але наше покоління разом з іншим підняло країну з руїн, залікувавши війною завдані народному господарству рани, добували те, чого не встигали ветерани війни. Тому й не соромно нам перед батьками. Ми піднімали цілісні землі, відбудовували шахти Донбасу, підкорювали космос... Далекі землі Казахстану освоювали діти війни-пирятинці С. Кузьменко, П. Чуприна, Т. Горбатенко, М. Шевченко, М. Лисенко. Були мої ровесники й на будівництві відомої Байкало-Амурської магістралі (БАМ).

Ми пишаємося, що чимало колишніх дітей війни стали вченими, знайомими людьми. Серед них і славетні пирятинці: академік НАН України, директор Інституту землеробства В. Сайко, доктори технічних наук П. Луговий, Ж. Черненко, Герой Соціалістичної Праці В. Деркач, доктор медичних наук М. Лукаш, провідний конструктор авіаційно-технічного комплексу імені О. К. Антонова Ф. Любарєць, фотохудожник М. Плещечник, заслужені лікарі України М. Бугай, Т. Шматко, заслужені працівники сільського господарства І. Капштіх, П. Бурсюк, А. Головин, генерали А. Гапонов, М. Дерновий та багато, багато інших.

Якщо про бойові дії в нас написано тисячі книг (і це правильно!), то про те, як жили й страждали люди в окупації й опісля, можна довідатися хіба що з газетних публікацій, які почали з'являтися лише останніми роками. Адже свого часу ті, хто жив на окупованій території, вважалися мало не зрадниками, для них «завели» навіть спеціальну графу в анкетах. І нині, коли набрав чинності Закон України «Про дітей війни», коли держава звернула увагу й на категорію нинішніх ветеранів, гадаю, добре було б, щоб хтось взявся видати й книжку спогадів дітей війни.

Григорій БАЖАН, пенсіонер.

Пирятин
Полтавської області.

Мал. Жоржа ШАНАСВА.

Ти плачеш, солдате?

Міжнародна книжкова виставка в Празі

Немало ми воювали,
стоптали кобіт рудих.
І якщо мертвих згадати,
то я заплачу по них.
А якщо живих згадати,
хай заніміє плач:
Друзі ідуть полками!
І я серед них — сурмач.

Андрій МАЛИШКО.

Дунай, Влтава, вся Дунайська долина, підперезана Судетами, тануть в імлі. І в просвітах між хмарами Європа з піднебесся здається суцільною грядюю гір, помережаною смутком долин, синявою річок, темними масивами лісів і перелісками. Не знаю, чи є в світі щось прекрасніше за Європу! Колиска муз, мистецтва й цивілізації. Це наша Земля, Господи!

Багата Європа — багата й Чехія. Це помічаєш відразу, піднявшись на борт «Боінга-737» в Борисполі, з одягу екіпажу, стюардів (до речі, виключно чоловіків). Та й з доброго обіду, який подають одразу після набору висоти. Ще більше це відчувається за сніданком у пражському готелі «Піраміда»: шведський стіл вражає розмаїттям і вишуканістю страв і кількістю метушливих кухарів у накрохмалених ковпаках та білосніжних куртках. Здається, їх тут більше, ніж постояльців.

Уперше «преломивши хліб свій» у Празі, причастившись чеською кухнею, ідемо на Міжнародну книжкову виставку. Бруківка дворів і тротуарів, асфальт вулиць і майданів, стрімкі готичні дахи, криті глянцевію черепицею різноманітних форм і кольорів, — усе блищить і сяє під дощем незбагненим і незрозумілим сяйвом: над Прагою, як і над усією Дунайською долиною, громадається темні й низькі дощові хмари. То звідки ж цей блиск, мерехтливе й мінливе світло?

Джерела нібито й відсутні, а світло летиться — затане, тремтливе, але стійке. Від нього й Прага здається добробою й привітністю. Європа сяє своєю древньою культурою, духовністю й естетикою чи що?

Всесвітня книжкова виставка, на яку мене запросили з щойно виданою видавництвами «Дніпро» та «Московским писателем» трилогією «Советский солдат», іде, як кажуть москвичі, «ни шатко ни валко»: юрби нудьгуючих пражан бродять, вештаються від стенда до стенда величезним ангаром. Тут і міністерство культури Іспанії, і своєрідне «бунгало» Сполучених Штатів Америки, і будинки Великобританії, Німеччини, Франції, Португалії, Бразилії, Аргентини, Мексики, Уругваю, Китаю. Пражани і гості тиняються поміж ними, роздивляються, ні на чому не зосереджуючись, перемовляючись, жують жувачку, їдять морозиво, чіпси, смажену кукурудзу й горіхи, цукерки і шоколад. Байдужі і спокійні, мов воли на паші, коли ото їх розпряхнуть чумаки і заходяться варити кашу чи куліш.

Ця байдужість до 60-ліття перемоги над фашизмом, що далася такими нечуваними й небувалими в історії жертвами, обурює, викликає протест. Одначе обиватель, незворушний і безсмертний в усі віки, не винен, що презентація книг про Велику війну виливається в дурнувате й розв'язне «якання»: «Я написав!», «Я видав!», «Я створив!». «Я маю підручники з історії Другої світової війни, котрі перевидані й дають мені змогу й досі безбідно й безтурботно існувати на гонорари від них!»

Та будь ти проклятий, саморекламник-самовосхвалитель! Не про тебе ж ідеться на Всесвітній виставці в переддень 60-ліття Перемоги над нацизмом! Могили, могили, могили по всій Європі, по всій Азії, Африці, по архіпелагах і островах Океанії! Чи пам'ятаємо їх? Згадаймо хоч перед цією датою — вони волають до нашої пам'яті, до наших душ і сердець!

А ті безвісні, «невідомі» солдати, що впали зі зброєю в руках на полях битв із фашизмом — у лісах, у степах, загиблі в болотах? Ті, хто не вийшов з оточень, хто загинув у концтаборах і таборах для військовополонених — ось про кого треба говорити, кого згадати перед цим сумовито-врочистим святом! А ще краще — ніколи не забувати їх. Ні у свята, ні на тризні. Зовсім юним Лермонтов написав колись у «Бородіно»: «Тогда считают мы стали раны, товарищей считать.» А ми й досі не підрхували наші втрати. І обиватель, начисто позбавлений пам'яті, лишається безсмертним, а солдат, убитий на полі бою, приречений на забуття. Беззахисний, як у Редьярда Кіплінга:

Из всех беззащитных тварей земных
Мертвый солдат беззащитнее всех...
І далі, далі:
Гиены скребут песок без конца
И чавкают, и рычат.
И хаки бедного мертвеца
Клыками вверх волочат.
И вот появился на свет солдат —
Кругом ни друзей, никого...
И лишь гиен глаза глядят
В пустыне зрачки его...

Саме ці слова згадаються мені у Празі. Як і «Я убит подо Ржевом, в безымянном болоте. В пятой роте. На левом. При жестоком налете. Я не слышал разрыва и не видел той вспышки. Словно в омут с обрыва, и ни дна ни покрышки! И во всем этом мире, до конца его дней Ни петлички, ни лычки с гимнастерки моей...» Це — великий Поет ХХ століття Олександр Твардовський, котрого зараз теж забувають. І звучить тут, у Празі, на Всесвітній виставці, присвяченій 60-літтю Перемоги над фашизмом, як і

скрізь тепер, потворна, криклива, бездарна поп- і рок-музика замість героїчних маршів і пісень Великої Вітчизняної війни. По-моєму, в союзників їх не було. Чому? Не знаю — не моя парафія. Треба б запитати істориків. А найшвидше — психологів: що то була за війна — Велика Вітчизняна? Чому вона дала такі зразки народних пісень, яких не було в жодній з воєн! І оце безсловесне й немелодійне гупання й верещання убиває все людське в людині, навіть такт, де треба було б мовчати й думати, згадувати й сумувати.

«Оглушить бы их трехпалым свистом — в бабушку, и в Бога, в душу мать», — написав колись про обивателів Маяковский. Та вони ж і його довели до самогубства, переступили й забули. А зараз царствує, володарює над світом пан Обиватель під егідою насаджувача «нового світового Порядку на всі віки», деліючого і пестячого, вигодовуючого саме обивателя-споживача і дрібного торгаша, а не громадянина.

Волай, кричи — він все одно не почує. Навіть вухом не поведе. Всупереч волам з «Пасторалі» Шіллера: «Поведут волы ушами вдалеке, вдалеке...».

Бо обиватель незворушний в своєму закостенілому збайдужінні. Ну, а чехам ще в більшій мірі, ніж французам і полякам, випала доволі дивна доля в Другій світовій війні — майже всуціль колабораціоністська, угодовська. Не народ винен — правителі винні. Ну, а угодовство і колабораціонізм породжують одворотну і підлу байдужість до чужих подвигів і смертей — вони ж не наші, чужі! Десь там, далеко, в інших країнах і народах гримлять бої, відбуваються відступи й наступи, терпляться поразки і досягаються перемоги, беруться і здаються міста, гинуть люди — мільйони людей! Але не у нас же, не в нас. Ну, і слава Богу, що не в нас. Хай гинуть інші. Тільки б нас не займали, нас би це не стосувалося! Отака ідеологія обивательщини. А з неї ж — яка пам'ять? Про кого і про що? Тому Фучиків на світі небагато. Ім тільки й лишається, що боротися в самотині та писати «Репортаж із зашморгом на ший».

І дійде коли-небудь доля і слава загиблих до

На вулицях Праги.

обивателя? Хто їх згадає, поспівчуває і воздасть хвалу? Байдужість і забудькуватість обивателів — страшенне зло! Це вони прирікають на забуття подвиги і страждання, героїзм і загибель 54 мільйонів солдат, що полягли на полях битв з фашизмом із зброєю в руках по всьому неоссяжному світу, котрий давно забув їх.

***

Аж ось і потурання обивателю — барила помийв на власну країну, на свій народ, що виніс на своїх плечах всі злигодні війни і фашистської окупації. В «Плані для СРСР» Аллена Даллеса — Меморандуму Держдепартаменту США про необхідність об'єднання усіх «стратегічний служб», тобто розвідок армії, флоту, авіації, дипломатичної й економічної розвідок в ЦРУ, говориться: «Недовіру і страх між людьми, ворожнечу і звирячу ненависть між народами —перш за все ненависть до російського народу — ми будемо непомітно і неухильно насаджувати. І на очах ошелешеного світу розгортається вражаюча картина загибелі найнепокірнішого народу на землі, остаточного згасання його самосвідомості». Наочно виконується цей антилюдський план в Україні — ми ж бачимо, як насаджується ненависть до найріднішого народу-брата, до його мови, культури, літератури колишніми прислужниками окупантів, що набирають дедалі більшої ваги в політиці. Жменька їх, а своєю експансивністю, нахабністю, пролазливістю в законодавчі та виконавчі органи влади, в засоби масової інформації вони домагаються і вже домоглися домінуючого становища в ідеологічній «обробці» широких верств населення. Непомітно, але настійливо нав'язують свої погляди молоді наші, і без того розбещені телебаченням, бездумною музикою, порнографією, жорстокими і кривавими бойовиками найнижчої якості.

Аж тут в Празі, ніби виконуючи настанови Аллена Даллеса, знаходиться і серед москвичів такий собі «якальник», що влаштовує перед пражанами й гостями чеської столиці такий собі ідеологічно-політичний стриптиз, щоб за всяку ціну сподобатися обивателю:

— У нас в Росії, знаєте ли, сперва делают, а потом думают. Раззудись плечо, размахнись

рука! Наломаем дров, а потом сокрушаемся: что же мы наделали? Сам русский народ не научился думать. И бездарные правители не умели да и не хотели думать. И его не научили.

Аплодисментів, однак, не було. Мабуть, пражани здивувалися такому самовикриттю і обплюванню власного народу, і «якальник» пригас і замовчав, завершивши своє вступне слово перед презентацією своєї книжки. Я оглянув московську делегацію — усі сиділи, понуривши голови, пригнічені й приголомшені.

— Доведеться мені, українцю, заступитися за Росію і захистити її од такого, з дозволу сказати, російського письменства, — кажу Єгору Ісаєву, котрого з великою радістю зустріну тут. Ісаєв — мій давній друг, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Ленінської премії за поеми «Суд пам'яті» і «Даль пам'яті», які подобалися самому Твардовському!

Егор стрункий, худорлявий, елегантний і поривчастий. Очі його, як і раніше, молоді, із зеленувато-весіннім іронічним полиском.

— Саш-ш-о! — кидається з обіймами. — Не може бути! — і по-козацьки цілує тричі. — Це ж скільки ми не бачилися? Років з тридцять, мабуть... — і раптом зупиняється, ріже мене холодним поглядом кулеметника. — А Женья — дружина тобто, залишила мене дев'ять років тому. Покинула цей не найкращий із світів. На той світ подалася. Уявляєш?

— Ше й як уявляю, — підхоплюю в тон йому. І мушу повертатися, тому що він завмер на місці, як вкопаний, посеред величезного й височенного залу, залитого передвечірнім сонцем, що на мить виглянуло з летючих хмар над Судетами. — Мене самого залишила Галя два роки тому на шістдесят першому році спільного життя.

— Он як? — дивується експансивний Егор. — Змовились вони, чи що?

— Ходімо, ходімо, Егоре! — беру його під руку. — Нам уже махають від автобуса — пора їхати...

Дивно, мабуть, ми виглядаємо серед високого залу чужої столиці —два старих солдати від-

grimілої війни, про яку всі майже забули. А ті, що одбули її, відходять, відходять, відходять...

«Мы теперь уходим понемногу

В ту страну, где тишь и благодать...»

Мимоволі згадується Єсенін, ніби кладе долоню на сердечні наші рани. «Пора й нам... « — може, подумалося в ту мить нам обом. І в світлих, зеленкуватих очах мого друга зблиснула прозора слюза і розтала, як тільки сонце знов заховалося у хмарах.

Це було вчора увечері. А сьогодні зранку сидимо перед стендом з книгами про війну, випущеними московськими видавництвами. І я сиджу серед москвичів. Бо Україна проігнорувала цю виставку, присвячену 60-літтю Перемоги. З ідеологічних міркувань? Чи й прислати нічого? Велика Вітчизняна давно вже в нас підмінена «Другою світовою», щоб відчужитися, дистанційоватися від «чужої» війни, яку вів проти фашизму весь український народ! Збагнути цю позицію неможливо. І я радію з того, що Президентський фонд «Україна» Леоніда Даниловича Кучми — сина загиблого під Новгородом солдата — взяв на себе фінансове забезпечення проекту з видання моєї трилогії.

Це чи не єдине в Україні ювілейне видання до 60-ліття Перемоги!? Як це зрозуміти? Як пояснити? Сиджу серед москвичів, з гіркою думкою про дивне ставлення до своєї історії.

— Чуеш, Егоре, — шепчу тихо, бо сидимо поруч з «якальником». - Доведеться мені захищати Росію від російського письменника.

— Що ти? Що ти? Заперечувати йому — тільки рекламу робити! Ну його к бісу. Ти не уявляєш, яку огуду на адресу Великої Вітчизняної війни і Перемоги несуть так звані демократичні, а по суті ліберальні-видання! У нас в Москві обливалося помиями Жукова, Космодем'янську, Матросова, — Егор близько схиляється до мене, і я помічаю в його очах слюози. І дивно мені, і сумно мені, і серце стискається від жалю.

І раптом, як постріл із-за рогу:

— Зараз презентація вашої книги, шепче мені на вуху височенний Ткач, котрий очолює московську делегацію.

— Як? Самі ж планували на 8-ме!

— Треба рятувати становище, — шепче мені у вухо, доки «якальник» відповідає на запитання. — Погляньте: наш павільйон порожній. Ніхто не слухає, не цікавиться такою презентацією.

— Це не презентація, — на весь голос запечучує Егор. — Це самореклама, — промовляє він ще гучніше, поклавши руку на плече «якальника». — Не ображайся, Старий, але такого я від тебе не чекав.

Похмурий і самодоволений «якальник» насуплюється ще дужче, але продовжує сидіти за столом і сидить досить довго, доки стенд готують до наступної презентації.

***

Починається вона знову з безоглядного розхвалювання моєї книги-трилогії в одному томі, загострено-полемічною названою «Советский солдат». Адже все радянське з 1991 року — після руйнації СРСР — втоптується в багно. А тут, перед 60-літтям Перемоги, наголошується, що саме радянський солдат, Радянська Армія пододала вермахт. Бо іншої такої країни і такої сили на землі не було!

Особливо розхвалює мою трилогію директор «Московского писателя». Тримаючи перед аудиторією ошатно виданий том, ніби гвинтівку за команду «На плече!», він хвалить на всі заставки і мою книгу, і мене самого.

— Олександр Федоровичу, — кажу йому тихо, — побійтеся Бога! Ми ж не збираємося торгувати книгою. А тільки представляємо її. А ви рекламуєте, ніби збираєтеся продавати.

Стручков з недоволенням перериває промову, дивиться на мене іронічно і поблажливо, мов на школяра:

— Доповідаю, — звертається на весь голос до мене, а не до публіки. — Ви ні хріна не тямите в презентації! — а перекладачці: — Будь ласка, це не перекладайте.

— Правильно, Олександр Федоровичу, — підтримує його Егор Ісаєв, — патронів не шкодувати! Для чого ж ми прилетіли до Праги?

Вихвалляння триває, і я почувуюся незатишно, ніби мене роззягають догола.

Високий, імпозантний, в гарному костюмі, в білосніжній сорочці з модною краваткою, Стручков виглядає чудово, здається міжнародним комівояжером книжкових справ: книгу він тримає на плечі, ніби скрипаль свій інструмент, і заливається солов'єм. З книгою він злився воедино. Це його дитище, його пристрась, його суть і поклоникання. Здається: відбери в нього книгу —і він упаде. Й перестане бути собою.

Не витримую славослів'я, а все ж, милуюсь ним. У Празі він почувався, як вдома: повна розкутість! Ні знічення перед публікою, ні напруги — все ж таки чуже місто, чужа, а то й чужда аудиторія. А йому хоч би що! Природність жесту, інтонації, постава російського витязя, а то й римлянина. Демонструє книгу, натхненно говорить про неї і... палить! Навіть це якось личить йому, надає певності.

— Він прилетів сюди не на книжкову виставку, —шепоче мені Егор, зблискуючи розбішакуватими, веселими очима. — Це не інакше, визволитель Праги. Як ми в сорок п'ятому, коли ото повернули від Берліна з Першого Українського фронту на виручку повсталій Празі.

А Стручков не вгаває — вихваляє книгу, мов на ярмарку коня.

— Олександр Федоровичу, годі! — зриваюся з місця і хапаю його за рукав, щоб зупинити.

І саме цієї миті згадую, що на мені не святковий костюм з орденами, а широка й неоквовирна куртка морських десантників, у якій так зручно водити машину. Але не виступати перед пражанами.

«Господи, зовсім непрезентабельний вигляд, — з жахом думаю собі. — Яким недолугим здаюся пражанам поряд з імпозантним Стручковим?!»

— Перед вами, — перехоплює мою руку і підштовхує наперед невтомний Олександр Федорович, — автор цієї книги...

Я відчув, що пражани розчаровані, бачачи перед собою бриголового, дужа немолодого (щоб не сказати — старого) солдата в дивному й чужому обмундированні, привезеному сином з Англії. Саме в таких куртках і беретах висаджували морські піхотинці королівського флоту в далекій Нормандії у ще віддаленішому 1944 році, здійснюючи операцію «Оверлорд». Коли це було? І чи було коли-небудь? Усі вже ж побували...

— Перед вами видатний український письменник, — продовжує гучно, урочисто директор «Московского писателя», мов на тому аукціоні, з якого і привіз мені цю форму мій син.

— Та втомоніться ж нарешті, Олександр Федоровичу! — кричу сердито, хапаю його за плече і садовлю поряд. Стручков здивовано зирить на мене, але покірно сідає.

— Не хотілося б перебільшень, — кажу пражанам, що здаються мені цієї миті далекими, чужими і байдужими.

Мені раптом, як завжди перед небезпечею, стає вільно і ясно в думках і на душі. Так завжди було на фронті перед артпідготовкою, і особливо перед атакою, коли одним ривком вишоплюєшся з траншеї на бруствер під вогнем ворога разом з усіма. А то й випереджаючи товаришів. У цю мить усі тривоги очікування лишаються на дні траншеї, і веселий азарт, безоглядна хоробрість охоплюють тебе, і ти вихором несешся нейтральною смугою, на яку ми щільними місяцями тільки поглядали з пересторогою. І командири твої, і товариші теж біжать поряд з тобою. Ти бачиш розкриті роти, з яких виривається оте відчайдушне «Ура!», що глушить усі тривоги і небезпеки. Бачиш роздуті в надиривім

диханні ніздрі, поблідлі обличчя своїх товаришів. Де ви, де, друзі моєї фронтової юності, бійці і командири нашої славної Радянської Армії? І сліду не лишилося...

І трави й пшениці та жита вирости там, де ми бігли під вогнем і падали, зрізані чужими кулями й осколками. А всі наші близькі й рідні були тоді далеко-далеко від нас! Та ми бігли в атаку не інакше, як для того, щоб закрити їх своїми грудьми, захистити їхнє життя своєю смертю чи перемогою, відвагою і рішучістю, перед якими і смерть не страшна.

Стою перед пражанами, ніби перед ворожими траншеями за Віслою чи Одером. Тільки ні друзів, ні командирів зі мною вже нема. І ніколи не буде!

І всі полегли постають переді мною. Перед пам'яттю моєю — падають, падають, падають... А нам, живим, вперед, уперед! Доки й наша мить не настане.

Хто їх бачив? Гинучи, падаючих? Хто розповість про них, якщо не я, дивом дивним зоставшись у живих? Немов останній з них, я зобов'язаний, мушу розповісти про них очим байдужим людям, що жують жувачку, їдять чіпси, нудьгуючими поглядами ковають по мені, ніби по бездушному предмету.

Що їм сказати? Ну що сказати їм, щоб розвіяти оцю обивательську байдужість? Хай би засоромилися. Або хоч перестали жувати жувачку та чіпси в переддень Перемоги над фашизмом — згадали загиблих своїх захисників і рятівників, що поклали за них життя! Он скільки книг на стендах...

— Еге-гей, пражани! — гукаю до них, розпочинаючи презентацію, і потужні динаміки громохко розносять моє звернення по всіх прольотах величезного ангара. — Що ж ви жуєте-ремигаєте у дні спогадів про загиблих?

Гомін і гул уриваються враз — западає тиша. Хоч перекладачка й не переклала моїх слів: розгублено дивиться на мене, їй ще не доводилося перекладати такого зухвалого звернення. Але публіка, хоч як дивно, зрозуміла чи підсвідоме вловила іронію, ще й не перекладену чеською мовою.

— Не вагайтеся — перекладайте, — кажу перекладачці. — Хай здригнуться і засоромляться своєї байдужості. Інакше їх не вивести з обивательської летаргії, не розбудити совісті й пам'яті.

Професор славістики Празького університету, глянувши у свої записи (і коли встигла?), перекладає слово в слово, знічуючись і хвилюючись. І вся аж пашисть: розчервонілась обличчям, шиєю, вухами. Раз по раз поглядає на мене з подивом чи пересторогою. І за кожним реченням п'є воду з пластикового стаканчика. «Не робіть довгі періоди», — шепоче з благанням.

— У відомій п'єсі Чехова є убивча фраза, — кидаю, мов каміння, в натовп, що наближається до нашого стенду з усіх усюд і все густішає. — «Я їм про чайку, а вони жують!». А тут йдеться не про чайку — про 57 мільйонів загиблих на полі бою із зброєю в руках! Ми ж їх забуваємо!

Тут я роблю паузу, доки перекладачка тлумачить мої гіркі слова.

— І не про книги наші, виставлені на цих стендах, маємо говорити, вихваляючись, а віддати полеглим заслужену шану: вони врятували світ і нас з вами від усього того, що ніс фашизм людству. Що з такою відвертістю викладено в «Майн кампф» Адольфа Гітлера.

Я теж хвилююся — дивлюся-вдивляюся в обличчя пражан. Ага, і їх зачепило! Мені теж пересохло в роті, теж хочеться хоча б промочити горло. Та я не маю права перед пражанами виявляти своє хвилювання, як це дозволяє собі перекладачка. Вона — жінка. А я — солдат. Терпів і не таку спрагу.

— Коли думаєш про величезні втрати у війні з фашизмом, то мимоволі згадуються слова Фемістокла — полководця древніх Афін: «Ми б загинули, якби не гинули!». Він сказав це патрістично, які звинуватили його в непомірних втратах у битві на острові Саламін, де він розгромив персів і потопив їхній флот...

— Зупиніться, — тихо каже мені перекладачка, зановтовуючи мій виступ, і починає гарячкове перекладати, весь час зазираючи до блокноту.

— Ще й досі не сказано, який могутній був вермахт, створений Гітлером для блискавичних перемог -блицкриг. Бо головним стратегічним завданням агітації, пропаганди, преси і радіо було розвінчати і принизити супостата! Щоб вселити віру в перемогу над ним. Принаймні у нас, у Радянському Союзі. А правда полягає в тому, що такої армії — злотованої, навченої, озброєної найновішим та найдосконалішим озброєнням і збагаченою бойовим досвідом ведення сучасної війни — світ іще не знав! Її треба було зупинити й перемогти. І це зробила, як відомо, наша Червона, а згодом Радянська Армія, хоч би там що про неї зараз говорили. Тому й неповерненні втрати у нас такі великі. Такі гіркі наші відступи, оточення, здані міста і залишені території. Які доводилося відвоювати не меншими, а може, й більшими зусиллями і жертвами.

Перекладачка й тут молитовно складала руки й просила поглядом зупинитися, робити паузу для перекладу. І доки вона це робила, я вдивлявся в обличчя пражан — фактично сторонніх спостерігачів за тодішніми бойовими діями — і боявся, що вони втратять інтерес. Але ні — кілька чоловік, переважно літні люди, підняли руки, щоб щось запитати.

— І все-таки, — піднівся сивий, інтелігентний чоловік, якого про себе я визначив: «Професор» — скажіть, чи все оце, про що ви тут говорите, якось відбилося у вашій трилогії?

— Так. Вона саме й написана, щоб заповнити ті прогалини у висвітленні війни, про які я згадую. Я намагався абстрагуватися від ідеологічних штамтів і зашореності, щоб відтворити події війни та її характер якомога об'єктивніше

— з часової, історичної відстані. Бо інша воююча сторона, всупереч глобальній розвінчувальній та осуджувальній політичній риторичі, агітації і пропаганді, абсолютно необхідній тоді і сумнівній тепер, були теж людьми. Хай засліпленими й одуреними расовою теорією «юберменші», геббелівською пропагандою й гітлерівською ідеологією, та все одно — то були люди! Від фельдмаршала Манштейна, Рундштеда, Роммеля, генерал-полковника Гудеріана до останнього рядового Ганса, Еріха, Гейнца. Були в них не лише автомати «шмайссер» та гвинтівки «маузер», а й сім'ї — матері, батьки, брати й сестри, дружини й діти. Як у всіх людей. От про таких людей мені й хотілося теж розповісти: про їхні настрої й переживання — що вони думали, що відчували в душах, прийшовши на чужі землі, в чужий дім, в чужі країни.

1943 рік. Бої за звільнення України.

Чи вдалося це, судити не мені. Але те, що при підготовці оцього видання виявилось, що моя трилогія «не постаріла» — читається й через чверть століття з інтересом, щось, мабуть, значить. Особливо вирішальні битви на початку Другої світової війни і нашої Великої Вітчизняної, у найтрагічніший її період! Інтерес підсилюється ще й виходом у найвищі штаби воюючих сторін і навіть в кабінети Гітлера, Рузвельта, Сталіна, Черчілля. І навіть в палац Імператора Хірохіто. Бо я й Тихоокеанський театр воєнних дій захопив, починаючи з підступних і хитрих переговорів адміністрації Рузвельта з японською представницькою делегацією, коли Посла Його Імператорської Величності адмірала Номуру тримали в приймальні по 5—6 годин, не знаючи, як відвернути притягання Японії від Південних морів і спрямувати її інтереси на наш Далекий Схід, коли точаться бої під самою Москвою, і закінчуючи блискучим нападом японської палубної авіації на Піріл-Гарбор, де базувался Тихоокеанський флот США, і повним його розгромом 7 грудня 1941 року. Цей день Президент Рузвельт у своєму зверненні до народу того ранку назве «Днем ганьби» і закличе помститися японським мілітаристам. Довелося дуже багато працювати в архівах, перечитати гори свідчень і мемуарів учасників тих подій, журналістських розслідувань — особливо багато було їх проведено в США, а також розвідувальних і дипломатичних донесень. З цього погляду трилогія моя не суто художній, а художньо-документальний твір. Саме тому, мабуть, вона читається й сьогодні з певним інтересом. Потраєсає нашу уяву блискавичний розгром Франції за новим стратегічним планом Манштейна, висунутим всупереч Головній директиві фюрера на розгортання військ і ведення війни, коли армії і танкові групи виведені на висхідні позиції за планом Шліффена. Небувалий випадок в історії воєн!

Не залишить байдужим сучасного читача й жорстокий розстріл французького флоту в Мерс-ель-Кебір під Ораном (Алжир) на явірній стоянці оперативним з'єднанням «Н» англійського королівського флоту, що підійшло кильватерним строєм з Гібралтара з вимпелами на шоглах «Вітаємо наших союзників», а війшовши на траверс цієї гавані, розвернулось за командою «Всі раптом!» і відкрило ураганний вогонь по французьких кораблях майже впритул! Лише новітньому лінкору «Страсбург» вдалося з п'ятьма есмінцями прорватися крізь заслін англійських кораблів. Але, прийшовши у Бордо, відчайдушні французькі моряки мусили відкрити кінгстони і потопити свої кораблі, бо там уже були окупанти.

Ця драма, навіть трагедія французького флоту вперто замовчується з дня, коли вона відбулася, за згодою, мабуть, обох сторін. Бо, мовляв, усе це робилося для того, щоб французький флот не дістався німцям. Наче не існувало інших способів його збереження й використання: піти на далеку Ямайку, що належала Франції, або приєднатися до англійського флоту в його боротьбі з «Вовчими зграями» підводних човнів гроадмірала Деніца та з лінкорами «Бісмарк», «Гнейзенау», «Тірпіц» та усім надводним флотом Німеччини під командуванням гроадмірала Редера...

Натовп біля нашого павільйону густішає — заповняє усі проходи й прольоти величезного ангару, і перекладачка вже геть розчервонілась і спітніла: їй доводиться перекладати досить

специфічну військову термінологію, а потім ще й синхронно перекладати запитання й відповіді.

Питали мене й про Зорге-Рамзая, і про Отто Скорцени. Про французьких генералів Жіро і Дарлана. А отой «професор» — навіть про найновіші французькі лінкори «Жан Варт» і «Рішельє», яких не було в Мерс-ель-Кебір. Що з ними? Де вони поділися?

— «Жан Варт» на світанні того дня знявся з якоря і пішов у Даккар, а «Рішельє» — в Касабланку, — відповів я, немало здивувавшись такій обізнаності громадянина абсолютно не морської держави. — А що вас цікавить у долі цих новітніх кораблів? — запитую і я його.

— Чи не було якоїсь змови між розвідками Англії й Франції через голови урядів та генеральних штабів? — з готовністю відповідає, поправляючи інтелігентне пенсне.

— Не було й не могло бути! — відповідаю впевнено і навіть сердито. — Бо по кількох днях обидва лінкори — гордість Франції, були виявлені пілотами основної авіабази англійців на озері Ель-Хаббанія, атаковані торпедоносцями й потоплені біля прісів. Так що й досі там лежать на великій глибині. На змову це ніяк не тягне. Скоріше, це інтуїція командирів цих лінкорів, яка їх, однак, не врятувала.

— Вони загинули?

— Усі до одного — від командира корабля до останнього кока. Напад був несподіваний, навальний, добре підготовлений. На Ель-Хаббанію повернулися всі англійські літаки, скинувши торпеди з бриючого польоту. Так що лінкори не встигли відкрити вогонь, їх заскочили зненацька, як і «Гнейзенау» та «Тірпіц» у норвезьких фіордах. Англійці вміли це робити. Один-єдиний літаючий човен «Каталіна» дві доби в суцільному тумані безперервно висліджував зниклого «Бісмарка» і все-таки знайшов його у просвітах між хмарами дуже далеко від курсу, який з певністю прогнозували аналітики Адміралтейства. Навів на нього кораблі з головної бази в Скапа-Флоу, а також «Роднея» з п'ятьма есмінцями, що йшов з Ньюфаундленда, і оте саме оперативне з'єднання «Н» з Гібралтату. Тільки так вони подолали цей геніально збудований лінкор, який встиг потопити флагман англійського флоту «Худ» з адміралом Товсем — головнимкомандувачем королівського флоту. А новісінький лінкор «Принс оф Уельс» дивом лишився на плаву, бо в нього «Бісмарк» «впакував» п'ять 400-міліметрових снарядів одним залпом! Обидва влучення здійснено з відстані 25 тис. метрів з першого й другого залпів! Це дивує спеціалістів і понині. Адже на «Бісмарку» не було радіолокаторів, а стріляв він винятково з допомогою оптичних дальномірів. Радіолокатори були тоді лише на англійських крейсерах «Норфолк» і «Суффолк», які й стежили за «Бісмарком» під час його виходу з протоки Каттегат і Скагерак у Північне море і супроводжували в суцільному тумані повз Фарерські острови аж до Ісландії. Командир «Бісмарка» капітан І рангу Хайдеман і командувач групи «Схід» адмірал Лютьєнс дивувалися цій настирливості, бо не знали, що англійці використовують радіолокатори. Однак, зманеврувавши й надавши ходу, «Бісмарк» одірвався й від радіолокаторів: крейсери «Норфолк» і «Суффолк» загубили його і не знали, що він повернув у Брест на північному заході Франції. І якби не настирливість пілота «Каталіни», ім'я якого залишилось невідомим, «Бісмарк» міг би вийти в Атлантику і завдати англійцям багато клопотів. Особливо конвоюм з Ньюфаундленда із стратегічними матеріалами, які поставляли острівний Англії Сполучені Штати Америки.

Не судилося... Спільними зусиллями морської авіації і флоту цей могутній, найновіший лінкор був потоплений 10 травня 1941 року вранці, саме тоді, коли німці взяли з повітря острів Кріт. І Черчіль, дізнавшись про це на порозі Палати общин, де мав повідомити радісну звістку про перемогу королівського флоту, закінчив своє повідомлення знаменитою фразою: «Островів у нашої Імперії багато, а в німцях «Бісмарк» — один! Хай живе наша держава!»

І тут мене перебиває Єгор Ісаєв: — Сашшо! — робить наголос, на французький манер, на останньому складі. — Ти так захопився документалістикою, що вона заступає художню літературу! А це ж несправедливо. Як

же тоді бути з поемою Твардовського «Василий Теркин», з романом Шолохова «Они сражались за Родину»...

— ... з романами Юрія Бондарева і Олеса Гончара, — підхоплюю цей перелік, —повістіми Бикова і Гігорія Бакланова? Це — магістральна течія радянської літератури, породжена Великою Вітчизняною війною. Чомусь в інших країнах і в інших народів такої літератури не народилося, крім роману Еріх Марія Ремарка «Час жити і час любити» та «Де ти був, Адам?» Генріха Белля. Не я, а час, його вимоги, поставили документалістику: мемуари полководців, історії й енциклопедії Другої світової війни в ряд найчитабельнішої літератури. Адже є «Історія Другої світової війни» в 62(!) томах англійська під редакцією самого Уїнстона Черчілля. Є його чотиритомні мемуари, удостоєні Нобелівської премії. Є наша історія в шести томах та енциклопедіях Другої світової війни в 12 томах. А є навіть польська в чотирьох томах, хоч вони війну програли за два тижні: 1 вересня німці напали на них, а 14-го взяли Варшаву. Є й кілька німецьких «Історій», виданих в ФРН і НДР. Є знамениті мемуари Жукова, Ейзенхауера, Гудеріана і Манштейна, Рокоссовського і Конєва. Це читалося й перчитується досі як свідчення головних фігурантів Другої світової війни. Але до художньої літератури це не має жодного відношення. А в мене лише та частина, де я описую село, звідки все починається на білому світі: виходять полководці і вчені, державні діячі й політики — всі з села! А також намагання змалювати психологічні портрети Гітлера, Черчілля, Рузвельта, Сталіна. А також німецьких і наших фельдмаршалів та маршалів, японських адміралів, генералів, таких, як найвойовничіший з них Тодзіо — «провідник маньчжурської мілітаристської банди», як його прозвали самі японці. Отут є ознаки художньої літератури. Наскільки досконалі? Не знаю. Але є їхні характери, психологічні портрети. І це — головне. А закінчити я хочу твоїми словами, Єгоре Олександровичу, з поеми «Суд пам'яті»: «Вы думаете, павшие молчат? Конечно «Да!» — вы скажете. Неверно! Они в тебе, во мне, во всех кричат, пока сердца стучат и осязают нервы. Они кричат, когда приходят в город ветры полевые. И со звездой звезда говорит! И памятники дышат, как живые... Вы думаете, павшие молчат?»

Буря оплесків розірвала тишу, як тільки перекладачка, хоча й без ритму і ритму, переказала сенс цієї строфи. І до Єгора, а не до мене, кинулися жінки й дівчата з квітами. Чоловіки тисли йому руки і намагалися обійняти, заважаючи один одному. А якась спритниця ткнула йому до рук щось на зразок поетичної збірки: біле-біле поле, а на ньому синій квадрат із золотистими паралелепіпедами, обвитими темно-коричневим кільцем. У правому кутку загадкове слово під червоною літерою «V» — «Вікторія» чи що? А внизу під отим синім квадратом золоте тиснення «Мерсі». І замість крапки над «і» — червоне серце, як червона масть на гральних картах.

— Що це, Єгоре? — питаю його під нестихаючі оплески. — Книга?

— Шоколад, — каже він, сміючись, і мені теплішає від оцього захоплення його поезією і золотому зіркою Героя Соціалістичної праці, яку пражани, можливо, вважають Зіркою Героя Радянського Союзу за фронтові подвиги.

— Єгор Олександрович рятувал повсталу Прагу 9 травня сорок п'ятого року! — кричить негвамовний Стручков, перекикуючи аплодисменти. — Він визволяв Прагу...

Але оплески, замість того, щоб спалахнути з новою силою, раптом западають в тишу, і натовп з якоюсь незрозумілою нам квапливістю розсосується, наче пражани почули образу чи хулу.

Спантеличені, квапимосся в готель: наш авіарейс на Київ — за півтори години.

Заскакую до Єгора прощаючися.

Він стоїть біля розчиненого вікна перед залитою вогнями Прагою.

— Чуже місто, — бурмоче, не почувши моїх кроків, бо й дощ шумить за вікном, і гул стоїть від автомобілів. — І люди чужі...

— Мчу в аеропорт, Єгоре. Буйай...

Він не обертається. У відсвітах вуличних літарів помічаю в його очі слзюзи.

— Нікому ми тут не потрібні... — голос глухий, хрипкуватий. — Нас ненавидять за «Празьку весну»: проти одного Дубчека наші дурнуваті правителі введуть війська всіх країн Варшавського Договору! — Єгор тулиться чолом до розчиненого вікна, розпачливо хитає головою. — Додумалися, ідіоти, у мирний час утожити танками Прагу, яку я визволяв!

Прага лежить перед нами, залита тисячами вогнів, блищить і сяє під весняним дощем. Навіть вночі!

Єгор важко й хапливо дихає, наче йому бракує повітря.

«Ти плачеш, старий солдате?»

Я це скажу? Чи тільки подумаю?

Єгор Олександрович так і не обернеться, затулившись від мене почувілою, по-старечому зсутоленою спиною. А був же рівний, як тополя!

Мене ніби винесе якась сила із його номера. І досі шкодую, що не обняв його на прощання, не втішив хоч словом. Але чи були і чи є такі слова? Не знаю і зараз... Не знаю...

Ледве встигну на рейс. Сяду в літак і полечу додому, якого в мене ніби й не стало без моєї незабутньої дружини...

Не знаю, чи зустрінемося ще раз з Єгором Ісаєвим — адже стоїмо однією ногою над прірвою, в якій кінчається людський вік.

Але й досі найдужче мучать мене Єгорові слзюзи: солдати ж не плачуть! Навіть гинучи... Невже є щось страшніше за смерть?

Що?

Олександр СИЗОНЕНКО.
Прага—Київ—Конча-Озерна.
Фото ЦДКФФА ім. Г. Пшеничного.

Учора в Києві відбувся концерт пам'яті поета-фронтовика Андрія Малишка

■ ПОДРОБИЦІ

Ювілеї Геройського

Єдиний в Криму сільський дитячий театр української народної пісні «Геройські козаки» розпочав низку вистав-привітань ветеранам війни. Першим, на центральній площі Сімферополя, показали великий концерт, присвячений 62-й річниці визволення міста від гітлерівських загарбників.

Цей колектив із села Геройського Сакського району належить до комплексу з п'яти дитячих театрів: народного, української пісні, маріонеток, вертепу та масок. Нині він відкрив свій 30-й сезон. Незмінний директор унікального комплексу Іван Крищенко пишається тим, що за рік юні таланти Геройського дають багато концертів односельцям, ще й гастролюють разом з популярним дитячим ансамблем «Берегиня» під керівництвом Юрія й Тетяни Сухотіних. Давно стали традиційними й шефські концерти для ветеранів.

У селі Геройському, названому на честь дев'яти бійців, нагороджених зірками Героїв за звершені тут подвиги у роки війни, з особливою шаную ставляться до визволителів. На місці їх поховання створено меморіальний комплекс, за яким доглядають школярі. Порядкують вони і в Музеї бойової слави героїв-визволителів Геройського, який тут існує уже 30 років.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Загорівся кичин дім

Житомирський обласний театр ляльок, на замовлення Добровільного пожежного товариства, вирушив у гастролі по області з виставою «Кичин дім». Її герої, як відомо, постраждали від вогню, бо нехтували правилами пожежної безпеки. Перед початком вистав перед дітьми з профілактичними бесідами виступають пожежні. Вдатися до цього змусило саме життя: з початку року в області вже загинули у вогні троє дошкільнят.

Олексій КАВУН.

Житомирщина.

Митців підтримав голова

Трьом відомим митцям Прикарпаття призначені персональні стипендії від голови ОДА. Стипендіатами стали прозаїк-документаліст Геннадій Бурнашов та поетеса і публіцист, лауреат Міжнародних літературних конкурсів «Смолоскип» і «Гранослов» Надія Дичка, а також заслужений художник України, Шевченківський лауреат 1995 року Опанас Заливаха. Розпорядженням голови ОДА Романа Ткача вони щомісячно протягом року отримуватимуть по 240 гривень стипендії. Підтримка дуже доречна, бо хоч у кожного з цих митців є значний творчий доробок, статків вони так і не нажили.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

В. о. віце-прем'єр-міністра України В'ячеслав КИРИЛЕНКО на зустрічі з українськими мовознавцями повідомив, що найближчим часом у Кабінеті Міністрів відбудеться нарада щодо функціонування української мови

Поет, до якого не можна бути байдужим

12 травня відбудеться ювілейний вечір академіка, поета-пісняра, заслуженого діяча мистецтв України, народного артиста Андрія Демиденка. Ця урочиста подія присвячена тридцятиріччю його пісенно-поетичної діяльності. Користуючись нагодою, ми вирішили побесідувати з цією надзвичайно цікавою людиною.

— Андрію Петровичу, ви пам'ятаєте свій перший успіх на пісенній ниві? Як це вплинуло на подальшу кар'єру?

— Мені було вісімнадцять з половиною років, я був студентом першого курсу київського університету. Саме проходив республіканський конкурс на кращу молодіжну пісню. Конкурс був закритим, себто прізвиська не вказувались, йшли під девізами. На нього було подано 380 пісень професійних композиторів та поетів, але гран-прі взяла пісня на музику нинішньої видатної композиторки Лесі Дичко і зовсім юного поета Андрія Демиденка. Відтоді почали мені вставляти палки в колеса. Спершу ігнорували, думали, що мій успіх випадковий. А згодом зустрічали кожне моє досягнення багнетами. Це — старші колеги. Не всі, а ті, хто відчував у собі, напевно, вже запізнїлу славу, а з другого боку — творчу імпотенцію. І намагалися бити мене, без жодних правил. Але я вдячний їм за це. Бо це загартувало мене, створювало атмосферу самокритичності.

Після цього був всесоюзний конкурс на кращу пісню про робітничий клас. Там пісня Пахмutowої на вірші Добронравова зайняла перше місце, пісня Петрова на вірші Євтушенка — друге, і пісня Ігоря Шамо на вірші Андрія Демиденка — третє місце. Для мого віку це була велика удача. Звичайно, то був спалах великого бажання і недостатньої майстерності. Адже в такому віці хочеться осягнути все!..

Ми всі тоді лаяли художні ради, та гріх сказати сьогодні, з відстані часу, що худради випускали непрофесійний продукт. Засідали там, як правило, авторитетні майстри слова, композитори, критики, редактори, й це вимагало певного інтелектуального рівня в пісні. Коли худрад не стало, цьому дуже зраділи художники, поети, композитори. Але скоро ми почали з ностальгією, подумки і словом, кликати їх назад! Ви запитайте будького з серйозних майстрів, всі, мабуть, скажуть, що подібний орган потрібен. Лише хотілося, щоб це була не цензура, а творча лабораторія, щоб це був взірць. Взірць творення і національного, і духовного, щоб це було на рівні такої чистоти, мудрості, дохідливості сприйняття, як сама природа.

— Де ви черпаєте теми для своїх віршів та пісень?

— Глянь, довкола вирує життя, оце і є теми. Треба просто придивитися, нагнутися і підняти із землі, поглянути в небеса, а найголовніше і найскладніше — поглянути у душу, і собі, і часу, в якому живеш, і людям, які тебе оточують.

Я щасливий, що тематика моїх віршів і пісень вельми різноманітна. Причому, є багато тем, які ніхто, окрім мене, досі не опрацьовував. Я радий, що мені часто вдавалося знайти вдало ще й назву твору. Бо рідко вдається влучно знайти назву роману, пісні, вірша. От, скажімо, «Мі-

Андрій Демиденко (праворуч) та Богдан Ступка.

сячне колесо» — конкретно і водночас образно.

А ще натхнення приходить тоді, коли на душі більше суму, ніж радості. Якщо митця просвітлено Богом, то він хоч інколи може передбачити тему, яка може бути потрібна суспільству. Так трапилося з «Україночкою», яка стала повпредом українського мистецтва, облетіла континенти. Її створено за 8 місяців до референдуму про визнання незалежності України!

— Яка найулюбленіша у вас ваша пісня?

— По-моєму, це найскладніше питання. Вони всі мої діти, й усі дорогі. Звичайно, коли брати етапні твори, які, мені здається, мають дотепер громадянську вагу, то це — «Звучи, рідна мово». Пісні вже 20 років, а й досі приходять сотні листів у Кабмін, у Верховну Раду з проханням, щоб вона стала гімном України. І сьогодні вона актуальна, як ніколи. Колись я читав російський журнал «Нева», там росіянка, яка живе в Україні, написала: «Якщо переконуватимуть мене любити українську мову піснею «Звучи, рідна мово», то я згодна цю мову вивчати!»

Звісно, не можу не назвати «Дай, Боже, радості», на музику Геннадія Татарченка, нашого блискучого композитора, у виконанні незабутнього Назарія Яремчука. В Америці, в Нью-Йорку, Назарій п'ять разів під овації співав прем'єру цієї пісні. І сьогодні, зачувши її, ви не скажете, що вона написана давно...

*«Дай, Боже, до старості
Не знати чорної заздрості,
Дай, Боже, не заздрити нікому.
Дай, Боже, радості, світлої радості,
Кожному серцю і кожному дому».*

Ви скажете, що це написано 20 років тому?

Звичайно, це й «Україночка», її перекладено 22 мовами. Українцям повинно лестити, що їх знають не лише в межах України! Й дуже гордий з того, що написав пісню російською мовою, «Хрустальні цепі», її люблять міністри, президенти...

Я написав понад 700 пісень. Важко назвати улюблену. Але одна з найдорожчих для мене пісень — «Місячне колесо». Зрештою, я так люблю зоряну ніч!

— Ви викладаєте в університеті імені М. П. Драгоманова. Як працюєте з молоддю? Що ви викладаєте?

— Так, я професор Київського національного педуніверситету імені М. П. Драгоманова. Читаю курс сучасної української літератури, спецкурс «Михайло Грушевський в національній історії та національній духовності», інші тематичні курси. Веду університетську літературну студію імені Юрія Збанацького.

Що можу сказати про студентів?

Я сам двічі був студентом. Закінчував як архітектор Київський інженерно-будівельний інститут, а потім — факультет журналістики. Нинішня молодь виграє перед нами в цілеспрямованості. Вони знають, чого хочуть. Але, на мій погляд, у рівні загальних знань поступаються класичним студентам. На заняттях студент сьогодні, якщо йому цікаво, буде сидіти, а якщо нецікаво, ні декан, ні ректор не втримають його!

— Ви цікавитесь політикою?

— Не можна не цікавитись політикою, бо від неї залежить доля України, але я категорично проти професійної політики в моїй долі. Гадаю, хороший поет може зробити більше, ніж поет-депутат, щоб потім не нарікати, що «не зміг, не дали». А потім уже важко йому повернутися на шаблі поета. Я дуже ціную довір'я своїх шанувальників, воно чесне і для мене безмежно дороге.

Мене запрошували в депутати не раз. Але я знаю: один голос, навіть коли він буде дуже хотіти щось змінити, на тлі олігархічного і партійного «за», нічого не змінить. Тим часом я — член найбільшої партії, яка є в Україні, і я цій партії ніколи не зраджу. Ця партія — український народ. Для мене найважливіша політика — щось зробити таке, щоб людям на мить, на годину, на день, на рік стало краще, щоби крилатішими стали.

— У вас є вірші, не призначені для того, щоб стати піснями?

— Перепрощую! Безліч! Вони ніколи і не писалися саме для пісень. Між іншим, я маю свій погляд на оті одвічні дискусії, коли кажуть «Оце вірші для книги, а оце для пісні». Давайте глянемо правді в очі. Поезія «до пісні» має бути не тільки образною, вона має бути більш образною, ніж «до книжки». Бо рядок у книжці можна перечитати, а в пісні він прозвучав і полетів. Психологи дослідили: якщо протягом десяти секунд слухач не зрозумів, чи цікаво йому слухати, він далі відключає свою увагу. Отже, пісенна поезія має бути так само достойна, як і книжкова, тільки краща. І скажу відверто, я не знаю жодного поета, який би не мріяв, щоб на його вірші була написана пісня, яку співали б люди, цілий народ.

— Що ви хотіли б сказати своїм прихильникам перед ювілейним вечором у палаці мистецтв «Україна»?

— Одне скажу: друзі, я прагну зробити так, щоб цей концерт був на рівні вашої любові, на рівні моїх можливостей і на рівні міжнародних творчих стандартів. Я всіх вас люблю і зичу всім вам злетів без падінь, тиску лише в кишені і многая літа вашій долі, вашій родині і нашій Україні.

Юрій МОСТОВИЙ.

Фото з архіву Андрія ДЕМИДЕНКА.

Філія ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Хмельницькій області та ліквідатор проводять повторні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-банкрута: Колективного підприємства "Агрокомбінат ім. М.Т. Дідука",

яке розташоване за адресою: Хмельницька область, смт. Стара Синява, вул. Грушевського, 1.

Об'єкт продажу: Лот№1. Об'єкт нерухомості - ремонтна майстерня заг.площею 1026м2, площа забудови 552,5м2, основна площа 552,5м2, допоміжна площа 473,5м2, початкова ціна-50509 грн.

Заявки на участь в аукціоні приймаються протягом 25 днів після опублікування оголошення (до 30 травня 2006р.включно) за адресою: м. Хмельницький, вул. Грушевського, 87/2. Встановити дату проведення торгів перший день по збігу 26 днів з часу виходу оголошення, в разі надходження однієї заявки - по мірі поступлення заявки на дату проведення торгів. На рахунок організатора торгів перераховуються: на гарантійний рахунок №260057155 гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни активів продажу, на р/р 260087154 реєстраційні внески учасників у сумі 34,00 грн. в ХОД АППБ "Аваль" м. Хмельницький, МФО 315966, код ЄДРПОУ 26334909.

З питань ознайомлення з об'єктом, оформлення участі в аукціоні та подання заявок - довідки за тел. 8(0382) 65-82-03, 76-50-97. Аукціон відбудеться: о 12 год. 00 хв. 31 травня 2006 р. за адресою: 29000 м. Хмельницький, вул. Грушевського, 87/2, Філія ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Хмельницькій області.

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 19.12.2005 р. порушено провадження у справі №41/146-06 про банкрутство Товариства з обмеженою відповіальністю «Гостромогильне» (адреса: 09410, Київська область, Ставищенський район, с. Гостра Могила, вул. Леніна, 21; код ЄДРПОУ 03753349, п/р 26040342 в АППБ «Аваль», МФО 321121).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Агафонова О. Ю., ліцензія АА №779171 від 26.07.2004 р. (01024, Київ-24, а/с 88).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

18.04.2006 р. постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) по справі №27/55Б Товариство з обмеженою відповіальністю «Науково-виробниче підприємство «Шляхбудпромторг» (м. Донецьк, вул. Жмури, 1, код ЄДРПОУ 32389402, р/р 2600601300108 в ТОВ «Укрпром-банк», МФО 335924) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Гуртовий Володимир Вікторович, ліцензія АБ №271544 від 08.11.2005 р., адреса: 86123, Донецька обл., м. Макіївка, вул. Бабушкіна, 16.

Кредиторські вимоги розглядаються протягом місяця.

Постановою Господарського суду Львівської області від 17.04.2006 р. по справі №6/169-29/188 визнано банкрутом Приватне підприємство «Кора» (юр. адреса: вул. Зерова, 6/7, м. Львів, 79044, код ЄДРПОУ 20839331, р/р 26002015370, МФО 325365) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Бучинську Людмилу Володимирівну (адреса: вул. Варшавська, 94, м. Львів, 79020; ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України АА №783159 від 17.05.2004 р.).

Постановою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) по справі №5/264-Б-05 від 27.04.2006 р. відкрито ліквідаційну процедуру по ВАТ «Херсоннафтопродукт», код за ЄДРПОУ 05474263, 73000, м. Херсон, вул. Чайковського, 236, р/р 26008676 у АППБ «АВАЛЬ», МФО 352093.

Ліквідатором ВАТ «Херсоннафтопродукт» призначено арбітражного керуючого Негрова М. А., ліцензія АА №719843 від 24.02.2004 р. (73000, м. Херсон, вул. Петренка, 18, офіс №307).

Господарський суд АРК (95000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) постановою від 25 квітня 2006 р. по справі № 2-8/2666-2006 визнав банкрутом ВАТ «Сімферопольська бавовня ткацька фабрика» (код ЄДРПОУ 00306578, юридична адреса: АРК, м. Сімферополь, вул. Клари Цеткін, буд. 13А). Відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Метелева Світлана Федорівна (ліцензія № 216870 від 22.03.2005 р., адреса: 95050, м. Сімферополь, вул. Вишнева, 60), тел./fax (652) 22-02-66.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє, що відповідно до рішення виконавчої дирекції Фонду від 05 травня 2006р. Фонд здійснює виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам **АКБ "Інтерконтинентбанк"** (м. Київ) через установи банку - агента Фонду **Акціонерного комерційного промислово - інвестиційного банку (закрите акціонерне товариство)** з 11 травня до 04 липня 2006 р.

Для отримання гарантованої суми відшкодування у банку - агенті потрібно пред'явити паспорт, або документ, що засвідчує особу та довідку органу державної податкової служби про присвоєння ідентифікаційного номера фізичної особи - платника податку.

Відшкодування коштів закладами також виплачуватимуться іншим особам на підставі документів про право на спадщини та довіреності, згідно з законодавством України.

Довідки за телефоном: (044) 495-24-12.

Адреса Фонду: 01034 м. Київ, вул. Ярославів Вал 32-А.

www.fg.org.ua

Господарський суд Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 09.03.2006 року у справі №6/24-5/9 визнано банкрутом Приватну фірму «Солокія», юридична (поштова) адреса: 80061, с. Стаївка Сокальського району Львівської області, ЄДРПОУ 05524601, розрахунковий/р 260036242942001 в Червоноградській філії КБ «Приват-Банк», МФО 325882.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дендериса Івана Євгеновича, ліцензія серії АБ №271623 від 26.12.2005 р., який проживає: 79000, вул. Рахівська, 18/2, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 31.01.2006 р. у справі №6/275-4/215 визнано банкрутом ТзОВ «Галпром ВВ», юридична (поштова) адреса: 79058, пр. Чорновола, 67, м. Львів, ЄДРПОУ 31730305, розрахунковий/р № 2 6 0 0 3 0 0 3 8 4 3 , №260070038431 (валютний) в ФЛ АТ «Експрес банк», МФО 325956.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Литвина Ігоря Михайловича, ліцензія серія АБ №116063 від 05.11.2004 р., який проживає: 79052, вул. Сірка, 23/37, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Уповноваженими представниками - засновниками Весело-подільського міжгосподарського підприємства по виробництву яловичини прийнято рішення про ліквідацію Весело-подільського міжгосподарського підприємства по виробництву яловичини (код 02781639), вул. Транспортна, 62, смт. Семенівка Полтавської області.

Головою ліквідаційної комісії обрано арбітражного керуючого Крючкову Ірину Василівну (36009, м. Полтава, вул. Опитна, 4, кв. 41, телефон: 8 (0532) 53-63-49).

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Волинської області від 02.03.2006 року у справі №8/24-Б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповіальністю «Волиньтехінвест», ід. код 30230017 (юридична адреса: 45400, м. Нововолинськ Волинської області, б-р Шевченка, 7).

Ліквідатором Товариства з обмеженою відповіальністю «Волиньтехінвест» призначено Нововолинську об'єднану державну податкову інспекцію (юридична адреса: 45400, м. Нововолинськ Волинської області, вул. Піонерська, 1).

Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Волинської області (43025, м. Луцьк, пр. Волі, 54-а) постановою від 18.04.2006 р. по справі № 4/45-Б визнав банкрутом Заболотівський овочесушильний завод (44142, Волинська обл., Ратнівський р-н, смт. Заболоття, вул. Стадіонна, 61, код ЄДРПОУ 01729565, р/р 260043500 Волинська обласна дирекція АППБ «Аваль», МФО 303495) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено представника Ратнівської МДПІ Бебеса В. В. (44100, Волинська обл., смт. Ратне, вул. Центральна, 27, тел. 8 (03366) 21624).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дати опублікування оголошення.

ДО ВІДОМА ГРОМАДСЬКОСТІ

Товариство з обмеженою відповіальністю «Центральна енергетична компанія» (01032, м. Київ, вул. Ветрова, 19, тел./факс (+38 044 246-71-15) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) ухвалою від 02.03.2006 р. порушив провадження у справі №10/29-06 про банкрутство Товариства з обмеженою відповіальністю «АСТРОН» (м. Вінниця, вул. Р. Скалецького, 15, кв. 5, код 30836575).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Скляра Сергія Васильовича (м. Вінниця, вул. Червоних Партизан, 11, кв. 16, тел.: 57-97-98).

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) ухвалою від 24.02.2006 р. порушив провадження по справі №6/28-5/19 про банкрутство ПП «Укрпромресурс», юридична адреса: вул. Д. Вашингтона, 8, м. Львів, фактична адреса: пл. Галицька, 15, м. Львів, ЄДРПОУ 31729572, р/р 26006010351 у Львівській філії АБ «Укргазбанк», МФО 325967.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Онушканича Ярослава Васильовича, ліцензія серії АБ №271689 від 06.02.2006 р., який проживає: 79026, вул. Стрийська, 17-Б/3, м. Львів.

Претензії кредиторів та заяви осіб, які виявлять бажання взяти участь у санації, приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповіальністю «Голд Риф Сіті»,

м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 120, корп. 1, повідомляє, що під час переїзду були втрачені два векселі:

Вид векселя - простий вексель, на суму 25 000,00 гривень, дата складання - 29.07.2004 р., місце складання - м. Київ, строк платежу - по пред'явленню, але не раніше 01.05.2005 р., місце платежу - м. Київ, вул. Чистяківська, 2, векселедавець - Товариство з обмеженою відповіальністю «Торговий дім Бори сфен», законний векселедержатель - Товариство з обмеженою відповіальністю «Голд Риф Сіті».

Вид векселя - простий вексель, на суму 25 000,000 гривень, дата складання - 29.07.2004 р., місце складання - м. Київ, строк платежу - по пред'явленню, але не раніше 01.05.2005 р., місце платежу - м. Київ, вул. Чистяківська, 2, векселедавець - Товариство з обмеженою відповіальністю «Торговий дім Бори сфен», законний векселедержатель - Товариство з обмеженою відповіальністю «Голд Риф Сіті».

За заявою Товариство з обмеженою відповіальністю «Голд Риф Сіті» дане питання буде розглядати Святошинським районним судом м. Києва. Просимо держателя втрачених векселів повідомити суд у тримісячний строк про свої права на вексель.

Судом заборонено здійснювати будь-які операції за втраченими векселями.

Загублений Державний акт на право власності на земельну ділянку серія ЯА №588619, виданий на ім'я Помазан Наталя Сергія Семеновича вважати недійсним.

Загублені Державні акти на право власності на земельну ділянку серія ЯА №588620 та №588518, видані на ім'я Помазан Наталії Володимирівни вважати недійсними.

Уточнення до інформації опублікованій в газеті «Голос України» № 80 (3830) від 29.04.2006 року, квартальної звітності АКРБ «Регіон-банк».

Таблицю «Звіт про фінансові результати» за I квартал 2006 року слід читати: Звіт про фінансові результати за I квартал 2006 року

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу	
		поточного року	попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід:	1972	1570
1,1	Процентний дохід	3470	2672
1,2	Процентні витрати	(1498)	(1102)
2	Чистий комісійний дохід:	1427	1211
2,1	Комісійний дохід	1474	1257
2,2	Комісійні витрати	(47)	(46)
3	Торговельний дохід	106	(104)
4	Інший дохід	41	25
6	Усього доходів	3546	2702
7	Загальні адміністративні витрати	(783)	(663)
9	Витрати на персонал	(1002)	(1026)
11	Інші витрати	(50)	(27)
12	Прибуток від операцій	1711	986
13	Чисті витрати на формування резервів	(254)	(660)
15	Прибуток до оподаткування	1457	326
16	Витрати на податок на прибуток	(440)	(115)
17	Прибуток після оподаткування	1017	211
19	Чистий прибуток/збиток банку	1017	211

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ЗАТ "Вуглевидобуток",

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ЗАТ "Вуглевидобуток", Донецька область, м. Новогродівка, вул. Шахтна, 1: 1. Простий вексель ДВАТ шахта № 1/3 "Новогродівська", початкова ціна продажу - 8000,00грн. у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 400,00грн. 2. Простий вексель ДВАТ шахта № 1/3 "Новогродівська", початкова ціна продажу - 3160,00грн. у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 158,00грн. 3.Простий вексель ДВАТ шахта № 1/3 "Новогродівська", початкова ціна продажу - 840,00грн. у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 42,00грн. 4. Дебіторська заборгованість ДВАТ шахта № 1/3 "Новогродівська", початкова ціна продажу - 29289,41грн., у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 1464,47грн. 5 Дебіторська заборгованість ДВАТ шахта № 1/3 "Новогродівська", початкова ціна продажу - 4925,44грн., у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 246,27грн. З фіксованими умовами конкурсу можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДЮД АППБ "Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті до 1600 год. 30 травня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 05 червня 2006р., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 1500 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ЗАТ "Вуглевидобуток". Довідки за телефонами 304-77-83, 304-37-21.

ПОВІДОМЛЕННЯ ВАТ "ТУРБОАТОМ"

про скликання позачергових загальних зборів акціонерів Дирекція та наглядова рада ВАТ "Турбоатом" повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів товариства. Збори відбудуться 20.06.2006 р. о 15 годині за адресою: м. Харків, проспект Московський, 199, головний корпус, 6 поверх, зала засідань.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вибори генерального директора товариства.

Ознайомитись з проектами документів та внести пропозиції, зауваження щодо порядку денного зборів можна за місцезнаходженням товариства (м. Харків, пр. Московський, 199, адміністративний корпус, 5 поверх, бюро по роботі з цінними паперами).

Для участі у Загальних зборах необхідно при собі мати:

- документи, що засвідчують особу акціонера чи його представника;
- документ на право участі у зборах (для представників юридичних та фізичних осіб).

Реєстрація учасників зборів буде проводитися за місцем проведення зборів. Початок реєстрації 20.06.2006 року о 13.45, закінчення о 14.45.

Телефон для довідок: **90-23-69.**

Дирекція.

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 29.03.2006 у справі № 6/21-8/37 визнано банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності Либу Олександрю Миколайову, юридична (поштова) адреса: 79493, вул. Кленова, 2/4, Львів-Брюховичі, ідентифікаційний код 1948723321, р/р № 26002017884980 ЛФ КБ «Фінанси та кредит», МФО 325923.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Суваля Олега Михайловича, ліцензія серії АБ № 176050 від 06.06.2005, який проживає: 81300, вул. І. Івасюка, 6/18, м. Мостиська.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Господарський суд Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 07.02.2006 порушив провадження по справі № 6/16-8/33 про банкрутство ПП «Віват», юридична (поштова) адреса: 79040, вул. Кобилиці, 19/1, м. Львів, ЄДРПОУ 20834693, розрахунковий/р 26006238386001 у ЗГРУ КБ «Приватбанк», МФО 325321.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Литвина Ігоря Миколайовича, ліцензія серії АБ № 116063 від 09.11.2004, який проживає за адресою: 79052, вул. Сірка, 23/37, м. Львів.

Претензії кредиторів та заяви осіб, які виявлять бажання взяти участь у санації, приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Баланс				
за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року				
Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	(тис. грн.) Попередній рік
1	2	3	4	5
АКТИВИ				
1	Кошти в Національному банку України		15349	8843
2	та готівкові кошти банку			
3	Казначейські та інші цінні папери,	2	0	0
4	що рефінансуються Національним	3	18696	15185
5	банком України, і цінні папери,	4	0	0
6	емітовані Національним	5	15111	3678
7	банком України	6	65348	83736
8	Кошти в інших банках	7	1356	6155
9	Цінні папери в торговому портфелі банку	8	0	0
10	Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	15881	12361
11	Кредити та заборгованість клієнтів	10	4654	6452
12	Цінні папери в портфелі банку до погашення	11	264	1860
13	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії			
14	Основні засоби та нематеріальні активи			
15	Нараховані доходи до отримання			
16	Відстрочені податковий актив			
17	Інші активи			
18	Усього активів		136660	138268
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
19	Кошти банків:		2525	8400
20	У тому числі кредити, які отримані			
21	від Національного банку України		0	0
22	Кошти клієнтів	12	106093	92379
23	Ощадні (депозитні) сертифікати,			
24	емітовані банком		0	0
25	Боргові цінні папери, емітовані банком	13	0	0
26	Нараховані витрати до сплати	14	1590	1427
27	Відстрочені податкові зобов'язання	15	516	28
28	Інші зобов'язання		122	8568
29	Усього зобов'язань		110846	110802
Власний капітал				
30	Статутний капітал	16	35000	16700
31	Капіталізовані дивіденди		0	0
32	Власні акції (частки, паї), що викуплені			
33	в акціонерів (учасників)		0	0
34	Емісійні різниці		0	0
35	Резерви та інші фонди банку		3969	3969
36	Резерви переоцінки, у тому числі:		6745	5247
37	Резерви переоцінки необоротних активів		6745	5247
38	Резерви переоцінки цінних паперів		0	0
39	Нерозподілений прибуток		1550	8892
40	(непокритий збиток) минулих років			
41	Прибуток/Збиток звітного року,			
42	що очікує затвердження		(21450)	(7342)
43	Усього власного капіталу		25814	27466
44	Усього пасивів		136660	138268

Звіт про власний капітал за станом на 31 грудня 2005 року (на кінець дня)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал	Капіталі-зовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Результати переоцінки	Нерозпо-ділений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резерви та інші фонди, усього	Попередній рік
1	Залишок на 1 січня звітного року		16700	0	0	0	3969	5247	1550	27466	34808
2	Скоригований залишок на початок року		16700	0	0	0	3969	5247	1550	27466	34808
2.1	Зміна облікової політики	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Виправлення помилок	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Переоцінка необоротних активів		0	0	0	0	0	1997	0	1997	0
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх вибуття		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів		0	0	0	0	0	(499)	0	(499)	0
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		0	0	0	0	0	0	(21450)	(21450)	(7342)
8	Чистий прибуток звітного року		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Розподіл прибутку до резервів фонду		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Дивіденди, що капіталізо-вані у звітному році		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Сплата до раніше зареєстро-ваного статутного капіталу		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Внески за акціями нового випуску		18300	0	0	0	0	0	0	18300	0
16	Викуплені власні акції		0	0	0	0	0	0	0	0	(403)
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		0	0	0	0	0	0	0	0	403
18	Анульовані раніше викуплені акції		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		35000	0	0	0	3969	6745	(19900)	25814	27466

Примітка «Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках» за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік	(тис. грн.) Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	1078	372	706
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	8596	4989	3607
5	Надана застава	8400	2000	
Голова Правління Головний бухгалтер		І.С.Полховський Т.О.Соболева		

Примітка „Рахунки довірного управління” за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Готівкові кошти за операціями довірного управління	0	0	0
2	Поточні рахунки банку - управителя з довірного управління	0	0	0
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірного управління	0	0	0
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
5	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
6	Інші активи в довірчому управлінні	0	7500	(7500)
7	Витрати за операціями довірного управління	0	0	0
8	Нараховані доходи за об'єктами довірного управління	0	0	0
9	Усього за активними рахунками довірного управління	0	7500	(7500)
10	Фонди банківського управління	0	0	0
11	Рахунки установників	0	7500	(7500)
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірного управління	0	0	0
13	Доходи від операцій довірного управління	0	0	0
14	Усього за пасивними рахунками довірного управління	0	7500	(7500)

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) постановою від 26.04.2006 року у справі №6/212-29/247 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Трайидент Дистрибутор» (ін. 80300, Львівська область, Жовківський район, м. Жовква, вул. Я. Мудрого, 11-А, код за ЄДРПОУ 24686506, поточні рахунки: №260018419 у ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570; №2600340000345 у ЛФ ВАТ КБ «Хрешатик», МФО 385468; №26007002370000 в ЛФ АКІБ «УкрСиббанк», МФО 385327; №26003301367307 в ЛФ Залізничного відділення Промінвестбанку, МФО 325105) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Адреса боржника для кореспонденції: 79015, Львів-15, а/с 5985. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Михайлюка Ростислава Юліановича (адреса: 79014, м. Львів, вул. Козланюка, 2/7, ліцензія серії АА №783035 від 29.03.2004 року).

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу: № 5/55-06 Колективного підприємства фабрика «Україна» (24800, вул. Кірова, 372, смт. Чечельник Вінницької області, код ЄДРПОУ 02968757, р/р 260062749 в АППБ «Аваль», МФО 302247). 30 березня 2006 року Колективе підприємство фабрика «Україна» визнано банкрутом. Арбітражним керуючим призначено Мілованова А. В. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України від 18 березня 2004 року №1625-IV «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» Господарський суд міста Києва повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посади суддів Господарського суду міста Києва безстроково: Борисенко Ірини Вікторівни, Власова Юрія Леонідовича, Кролевець Ольги Анатоліївни, Ковтуна Сергія Анатолійовича, Усатенко Інги Вікторівни, Ярмач Ольги Михайлівни, Ващенко Тетяни Миколаївни, Пилипенко Олени Євгенівни, Трофименко Тамари Юріївни, Хрипуна Олега Олексійовича.

Ухвалою господарського суду Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) від 10.02.2006 р. по справі № 8/11 порушено провадження у справі про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Острозький цукровий завод» (35820, с. Оженин, вул. Заводська, 1 Острозького району Рівненської області, код ЄДРПОУ 00372718; р/р 260081364 в Рівненській обласній філії АППБ «Аваль», МФО 333227). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Ходаковського Сергія Олександровича (ліцензія АА № 668317, адреса: 33000, м. Рівне, вул. Словацького, 4/6). Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня виходу оголошення.

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) ухвалою від 15.03.2006 р. порушено провадження у справу № 10/35-06 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Будівельне управління № 148» (м. Вінниця, вул. Ватутіна, 4, код 01373275). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Демець Ліну Василівну (м. Вінниця, вул. 40-річчя Перемоги, 27-А, кв. 57, тел. 35-63-09, 35-29-11).

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановою від 20.04.2006 р. по справі №43/931 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ТОВ «Технобуд сервіс» (01015, м. Київ, вул. Січневого повстання, 34, код 32982473, рах. №26002420231 в ФДК ВАТ «Інпромбанк», МФО 322863). Ліквідатором банкрута призначено Щербаня О. М., ліцензія АБ №271582 від 30.11.2005 р., поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 157.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

27 квітня 2006 року до Реєстру банків учасників (тимчасових учасників) Фонду в статусі учасника Фонду включено Товариство з обмеженою відповідальністю „Комерційний банк „Дельта” (м. Київ) Номер свідоцтва учасника Фонду - №178, дата свідоцтва учасника Фонду - 27.04.2006. Станом на 27 квітня 2006 року в Реєстрі банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду зареєстровано 164 банки, з яких 160 банків - учасників Фонду та 4 банки - тимчасових учасники Фонду. www.fg.org.ua

Звіт про рух грошових коштів				
за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року (непрямий метод)				
Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	(тис. грн.) Попередній рік
1	2	3	4	5
I. ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ				
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду		(21450)	(7342)
2	Поправки чистого прибутку			
3	Нараховані витрати		162	293
4	Нараховані доходи		1797	(3994)
5	Амортизація необоротних активів		946	1164
6	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів		24483	7636
7	Торговельний результат		(462)	(580)
8	Нарахований та відстрочений податок		488	(36)
9	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій		(12)	(98)
10	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії		0	0
11	Амортизація дисконту і премії цінних паперів		(4576)	(223)
12	Інший рух коштів, які не є грошовими		617	541
13	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		1993	(2638)
14	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		3485	11479
15	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(5400)	(17125)
16	Збільшення (зменшення) інших активів		(475)	(816)
17	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		0	0
18	Збільшення (зменшення) коштів інших банків		(5875)	(23017)
19	Збільшення (зменшення) коштів на поточних та депозитних рахунках		13560	12046
20	Збільшення (збільшення) коштів, залучених під ощадні (депозитні) сертифікати		0	0
21	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань		(8389)	(8039)
22	Реалізація (придбання) цінних паперів у торговому портфелі, у портфелі банку на продаж		(6593)	5175
23	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності		(9687)	(4219)
24	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності		(7695)	(6857)
II. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ				
25	Погашення (придбання) цінних паперів у портфелі банку до погашення		4764	14362
26	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії		0	0
27	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні компанії		0	0
28	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		(1866)	1993
29	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		2898	16355
III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ				
30	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		0	0
31	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань		0	0
32	Збільшення (зменшення) спільного акціонерного капіталу		18300	0
33	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду		0	0
34	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності		18300	0
IV. ЧИСТЕ ЗБІЛЬШЕННЯ (ЗМЕНШЕННЯ) ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ				
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		13504	9498
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		17030	7532
			30534	17030

Аудиторський висновок

Нами, незалежною Аудиторською фірмою „Грант Торнтон Україна” - український член Грант Торнтон Інтернешнл (свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності №2166 від 26.01.2001 р.) проведено аудиторську перевірку балансу Акціонерного банку „ТАС-Бізнесбанк”, станом на кінець дня 31 грудня 2005 року, а також перевірку відповідних звітів про фінансові результати, рух грошових коштів та власний капітал за рік, що минув на зазначену дату. Відповідальність за ці фінансові звіти несе управлінський персонал Банку. Ми несемо відповідальність за висловлення думки щодо цих фінансових звітів на підставі нашої аудиторської перевірки.

Ми провели аудиторську перевірку згідно з Міжнародними стандартами аудиту, надання впевненості та етики. Ці стандарти зобов'язують нас планувати та здійснювати аудиторську перевірку з метою одержання обґрунтованої впевненості в тому, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень. Аудит включає перевірку шляхом тестування доказів, які підтверджують суми та розкриття інформації у фінансових звітах. Аудиторська перевірка включає також оцінку застосованих принципів бухгалтерського обліку й суттєвих попередніх оцінок, здійснених управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансових звітів. Ми вважаємо, що проведена аудиторська перевірка забезпечує обґрунтовану підставу для висловлення нашої думки. На нашу думку, фінансові звіти справедливо і достовірно відображають фінансовий стан Банку станом на кінець дня 31 грудня 2005 року, а також результат його діяльності, згідно з вимогами Національного Банку України, чинного законодавства України та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України.

Аудиторська фірма ТОВ "Грант Торнтон Україна"
І.Л.Константинов
Партнер з аудиту (Сертифікат НБУ №0000051 від 03.02.05)

Повністю інформація про річну фінансову звітність АБ "ТАС-Бізнесбанк" за 2005 рік викладено в окремих брошурах накладом 50 примірників.

Господарський суд АР Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) 13.02.2006 р. порушив справу №2-5/5823-2006 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Роздольненське ремонтно-транспортне підприємство», код ЄДРПОУ 03752427, адреса: 92200, АР Крим, Роздольненський р-н, смт. Роздольне, вул. Євпаторійське шосе, 2-а. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Щербіну Олексія Вікторовича, ліцензія серії АА №719799 від 12.02.2005 р., м. Сімферополь, вул. Алуштинська, 21. Заявив кредиторів та можливих санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 22.03.06 р. по справі № Б-50/163-05 Лозівське підприємство теплових мереж (ЄДРПОУ 32444343, Харківська обл., м. Лозова, вул. Ломоносова, 23) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Семененка Євгена Юрійовича (ліц. АБ № 116061 від 24.01.05 р., м. Лозова, Харківської обл., вул. Жовтнева, 5, кв. 1).

«Постановою Господарського суду Запорізької області від 12.04.2006 р. по справі №25/249 ТОВ Агрофірма «Шевченківське» (код ЄДРПОУ 31734514), розташоване за адресою: 70433, Запорізька область, Запорізький район, с. Шевченківське, вул. Миру, 73, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Баланс				
Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
АКТИВИ				
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку		23592	10774
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	2	–	–
3	Кошти в інших банках	3	66825	25893
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	4	–	–
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	5	32709	21364
6	Кредити та зобовованість клієнтів	6	222061	158680
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	7	–	–
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	8	–	156
9	Основні засоби та нематеріальні активи	9	32902	18793
10	Нараховані доходи до отримання	10	4345	1641
11	Відстрочений податковий актив	11	1	5
12	Інші активи	11	23971	13522
13	Усього активів		406406	250828
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
14	Кошти банків:		129999	32648
14.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України			
15	Кошти клієнтів	12	206811	163956
16	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком			
17	Боргові цінні папери, емітовані банком	13	3305	3305
18	Нараховані витрати до сплати	14	1642	271
19	Відстрочені податкові зобов'язання	5	8	–
20	Інші зобов'язання	15	6600	1125
21	Усього зобов'язань		348362	201313
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
22	Статутний капітал	16	27000	27000
23	Капіталізовані дивіденди		–	–
24	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)		–	–
25	Емісійні різниці		3365	3365
26	Резерви та інші фонди банку		493	463
27	Резерви переоцінки, у тому числі:		16132	16132
27.1	Резерви переоцінки необоротних активів		16132	16132
27.2	Резерви переоцінки цінних паперів		–	–
28	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років		2500	1967
29	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження		8554	588
30	Усього власного капіталу		58044	49515
31	Усього пасивів		406406	250828

Звіт про власний капітал за станом на 1 січня 2006 року										
Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резерви та інші фонди, усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
2	Скоригований залишок на початок року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
Коригування										
2.1	Зміна облікової політики	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
2.2	Виправлення помилок	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
3	Переоцінка необоротних активів		–	–	–	–	–	–	–	16132
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		–	–	–	–	–	–	–	–
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
8	Чистий прибуток звітного року		–	–	–	–	–	–	–	–
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
10	Розподіл прибутку до резервних фондів		–	–	–	–	–	–	–	–
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу		–	–	–	–	–	–	–	–
15	Внески за акціями нового випуску		–	–	–	–	–	–	–	–
16	Викуплені власні акції		–	–	–	–	–	–	–	13579
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		–	–	–	–	–	–	–	–
18	Анульовані раніше викуплені акції		–	–	–	–	–	–	–	–
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		27000	–	–	3365	493	16132	11054	58044

Таблиця 1. Зміни та рух капіталу за звітний 2005 рік										
Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резерви та інші фонди, усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
2	Скоригований залишок на початок року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
Коригування										
2.1	Зміна облікової політики	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
2.2	Виправлення помилок	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
3	Переоцінка необоротних активів		–	–	–	–	–	–	–	–
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		–	–	–	–	–	–	–	–
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
8	Чистий прибуток звітного року		–	–	–	–	–	–	–	–
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
10	Розподіл прибутку до резервних фондів		–	–	–	–	–	–	–	–
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу		–	–	–	–	–	–	–	–
15	Внески за акціями нового випуску		–	–	–	–	–	–	–	–
16	Викуплені власні акції		–	–	–	–	–	–	–	13579
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		–	–	–	–	–	–	–	–
18	Анульовані раніше викуплені акції		–	–	–	–	–	–	–	–
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		27000	–	–	3365	493	16132	11054	58044

Таблиця 2. Зміни та рух капіталу за попередній 2004 рік										
Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резерви та інші фонди, усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року		13421	–	–	3365	398	–	2036	19220
2	Скоригований залишок на початок року		13421	–	–	3365	398	–	2036	19220
Коригування										
2.1	Зміна облікової політики	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
2.2	Виправлення помилок	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
3	Переоцінка необоротних активів		–	–	–	–	–	–	–	–
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		–	–	–	–	–	–	–	–
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
8	Чистий прибуток звітного року		–	–	–	–	–	–	–	–
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
10	Розподіл прибутку до резервних фондів		–	–	–	–	–	–	–	–
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		–	–	–	–	–	–	–	–
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році		–	–	–	–	–	–	–	–
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу		–	–	–	–	–	–	–	–
15	Внески за акціями нового випуску		–	–	–	–	–	–	–	–
16	Викуплені власні акції		–	–	–	–	–	–	–	13579
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		–	–	–	–	–	–	–	–
18	Анульовані раніше викуплені акції		–	–	–	–	–	–	–	–
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ АКІБ "УКРСИББАНК"

Шановні акціонери, Правління АКІБ „УкрСиббанк” повідомляє Вас про зміни в повідомленні про проведення загальних зборів акціонерів АКІБ „УкрСиббанк”, які відбудуться в м. Києві 18 травня 2006 року о дванадцятій годині за адресою: м. Київ, вул. Андріївська, 2/12.

- Порядок денний доповнено пунктами 3-6:**
- Звіт Правління Банку про результати діяльності АКІБ „УкрСиббанк” у 2005 році і основні напрямки діяльності банку на 2006 рік.
  - Звіт Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність АКІБ „УкрСиббанк” у 2005 році.
  - Затвердження:
    - фінансового річного звіту та балансу АКІБ „УкрСиббанк” за 2005 рік;
    - звіту та висновків зовнішнього аудитора Банку за 2005 рік - Товариства з обмеженою відповідальністю „Українська аудиторська служба”;
    - звіту та висновків Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність АКІБ „УкрСиббанк” у 2005 році.
  - Про розподіл прибутку АКІБ „УкрСиббанк” за 2005 рік.

Довідки за телефоном: (044) 537-49-09.

З повагою, Правління АКІБ „УкрСиббанк”

РІЧНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АКБ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ" ЗА 2005 РІК

Звіт про фінансові результати				
Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Чистий процентний дохід		14162	15326
1.1	Процентний дохід	18	38101	24726
1.2	Процентні витрати	19	(23939)	(9400)
2	Чистий комісійний дохід		2843	2774
2.1	Комісійний дохід		3236	3111
2.2	Комісійні витрати		(393)	(337)
3	Торговельний дохід	20	1254	1718
4	Дохід у вигляді дивідендів	21	–	–
5	Дохід від участі в капіталі		–	–
6	Інший дохід		16620	1198
7	Усього доходів		34879	21016
8	Загальні адміністративні витрати	22	(3859)	(3144)
9	Витрати на персонал	23	(2217)	(865)
10	Втрати від участі в капіталі		(156)	–
11	Інші витрати		(1908)	(2663)
12	Прибуток від операцій		26739	14344
13	Чисті витрати на формування резервів	24	(17846)	(13484)
14	Прибуток до оподаткування		8893	860
15	Витрати на податок на прибуток	25	(339)	(272)
16	Прибуток після оподаткування		8554	588
17	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	26	0,06	0,00
18	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	26	0,06	0,00

Звіт про власний капітал за станом на 1 січня 2006 року										
Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резерви та інші фонди, усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
2	Скоригований залишок на початок року		27000	–	–	3365	463	16132	2555	49515
Коригування										
2.1	Зміна облікової політики	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
2.2	Виправлення помилок	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
3	Переоцінка необоротних активів		–	–	–	–	–	–	–	–
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		–	–	–	–	–	–	–	–
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		–	–	–	–	–	–	–	–

7 травня хмарна погода, часом дощ, у північній частині —невеликий дощ. У південних областях та в Криму місцями грози. Температура вночі — 4—9 градусів тепла, вдень — 10—15°, у південній частині та на Закарпатті — до 17°. 8—9 травня невеликі дощі, лише вдень 9-го без істотних опадів. Температура вночі — 4—10 градусів тепла, вдень — поступове підвищення до 13—18°, на півдні та Закарпатті — місцями 20°.

Про голодного вовка

■ СУЧАСНА БАЙКА

В село із лісу вовк забіг. Забіг із простої, як усе його звичне життя, причини — щоб чимось пожитися. А проводжали його до праці вірна дружина-вовчиха та шестеро дрібненьких, одне худіше одного, вовченят. Вовчиха загадала:

— Дивися ж мені, сіроманцю, щоб цього разу не повернувся впорожні, як минулого тижня, коли ледь самого не вполювали заїжджі круті. Бо малечі вже на зуб нічого покласти.

Вовченята на підтвердження дружно завили. Вовк запевнив сімейство, що, попри всі теперішні труднощі, впорається із завданням. І зник за обрієм.

А за якусь годину-другу повернувся до лігва. Ні з чим.

— Ну? — сердито приступила вовчиха. — Що на цей раз перешкодило?

— Мітинг! — зітхнув вовк і знеможено сів на пеньок.

— До чого тут мітинг? — обурилася дружина. — Тепер тих мітингів по селах, як п'яних лісорубів у лісах!

— Так тее ж... — виправдовувався глава сімейства. — Послухала б, що там говорили!

— А що? — скептично зронила дружина. Шестеро клубочків дружно заголосили. Вовк тупнув лапою:

— Замовкніть! Спочатку я не звернув уваги на зібрання в центрі села, хотів було обминати десятою дорогою. Аж чую — лементують, як на ловах. Виступає один оратор і каже: «Село гине! Від села залишилися

ріжки та ніжки! Село обікрали! Тільки наша партія його врятує!» Другий додає: «Поля вкрилися бур'янами, в хащах вовки розплодилися!» Це вони так про нас. Третій виступає: «Навіть у коморах порожньо, курку селянинові нічим виростити! Підтримуйте нашу партію і ми повернемо селу борги!»

Шестеро вовченят ще дужче завили.

— Слухайте далі, — продовжував вовк. — Один за одним виходять на трибуну промовці й розповідають, які злидні обсіли село. Худоба зникає (у цьому ми, вовчихо, самі переконалися), кози та вівці перевелися, пільгових кредитів нема... І це в Рік села!

— А що таке пільгові кредити? — поцікавилася дружина.

— Це таке, — розтлумачив вовк, — коли із села все забрати, потім частину повернути, щоб знову все забрати.

Вовчиха й собі заголосила.

— Отож-бо й воно, — ствердив вовк. — Пос-

лухав я ораторів на тих зборах і стало мені не по собі: нічого там уже взяти. Хоча, якщо пошукати... Але я що, залітний політик якийсь, щоб останню шкуру здирати?..

Іван КИДРУК.

Рівне.

■ НЕЙМОВІРНО, ТА ФАКТ

Бути вам довгожителем

Спеціалісти стверджують, що, глянувши уважно на себе в дзеркало, можна за ознаками, наведеними нижче, довідатися, чи станете ви щасливим довгожителем. Отже:

брови — рівні, довгі, високі й міцні;

очі — красивої форми, живі, блискучі й натхненні;

профіль носа — прямий і без вад; жолобок під носом (між кінчиком носа і верхньою губою) — прямий, глибокий, без поперечної зморшки;

лінії від крил носа до верхньої губи — чіткі (й права, й ліва) і без розривів;

вилиці — широкі й міцні;

підборіддя — рівне, широке, ледь підняте.

От такий бізнес!

Весна для більшості школярів — це переддень літа, а якщо коротко — ка-ні-ку-ли. Для нас, випускників, це час, коли залишаємо стіни школи і вступаємо в доросле життя.

Щовесни випускниці шиють собі сукні. І я не стала винятком.

Приймальниця замовлень прискіпливо розпитала, якого фасону та кольору я бажала б замовити сукню. Одразу пояснила, що ательє намагається, щоб сукні випускниць однієї школи не повторювалися.

А потім розповіла випадок. Щоб замовити сукні, приїхали дві подруги з села. Одна з них одразу похвалилася, що шити не збирається. Вона купила сукню у знайомої, яка придбала її у

столичному магазині за досить високу ціну — 1500 грн. І вона просто щаслива, що вдалося умовити продати сукню за півціни.

Жінка запропонувала дівчатам переглянути фотоальбом моделей випускних суконь, котрі минулого року пошило їх ательє.

Раптом дівчина, котра купила сукню зі «столичного магазину», побачила свою знайому на знімку. «Як, адже вона запевнила мене, що купила сукню. Невже вона шила її у вас?» — здивовано перепитувала дівчина. А по-

тім почала роздивлятися на всі боки і побачила ціни на нові сукні — від 500 грн. Звичайно, ціна залежить від матеріалу та оздоб. Там були сукні і по 300 грн., але ті, котрі вже були у користуванні. Були й по 100—130 грн. за один день прокату.

Дівчатам розповіли, що найдорожча сукня нинішнього сезону, яку на цей час пошили в ательє за ескізом клієнтки, коштувала 1000 грн., і то лише тому, що випускниця побажала оздобу у вигляді великої кількості стразів.

Вже потім жінка розповіла, що спеціально переглянула замовлення минулого року і випадково виявила: куплена в салоні коштувала 6 замовнниць лише 500 грн. От вам і бізнес!

Ольга ПАХОЛОК.

В її садку поруч з яблунею ростуть сосни, а подвір'ям, дратуючи песика, раз у раз пробігають білочки — гості з сусіднього лісу. В хліві є кози, тож завжди має молоко. У магазин по хліб теж не ходять. Майже третину її оселі займає стара піч — раз на кілька днів пече у ній духмяні буханці. Коли побудували її хату, не пам'ятає. Каже, ще прапрадід звів. Цій історичній будівлі шонайменше півтори сотні літ. Попри такий солідний вік, її стіни ще досить міцні. Широкі і товсті вільхові дошки не бере шашіль. А стріха донедавна протікала. Добрі люди допомогли перекрити. Так само, як напередодні Великодніх свят допомагають побілити хату, попрайти білизну. За цією роботою ми й застали соціального працівника Людмила Радчук і її свекруху Ольгу Дмитрівну. Вони ж турбуються, щоб у Єви Мойсейвни завжди була свіжа вода — до найближчої криниці далеченько. У хліві є готові нарубані дрова. Це теж вони допомогли нарубати. Тож навіть у люті морози в хаті було тепло.

— Бабуся — добра, — каже Людмила Андріївна, — розмовляємо, радимося з нею. Інколи вона ще ходить до нас у Дубечне до церкви. Наші села, хвалити Бога, поруч.

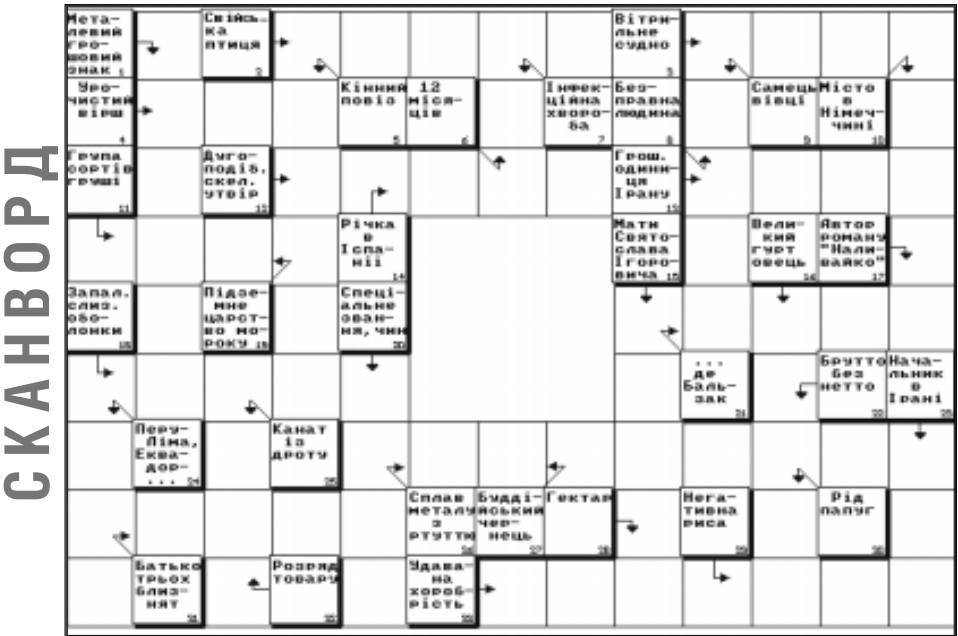
Уже прощаючись, ми попросили Єву Мойсейвну сфотографуватися біля своєї хати. На що вона охоче погодилася. Ось така вона, жінка-одиначка з поліського села Рокита Старовижівського району, що на Волині.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Фото автора.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА. Малюнки Олексія КУСТОВСЬКОГО.

м. 27. Ляма. 28. Та. 29. Вада. 30. Ара. 31. Троян. 32. Сорп. 33. Бравата. 34. Та. 35. Ляма. 36. Та. 37. Вада. 38. Ара. 39. Троян. 40. Сорп. 41. Бравата. 42. Та. 43. Ляма. 44. Та. 45. Вада. 46. Ара. 47. Троян. 48. Сорп. 49. Бравата. 50. Та. 51. Ляма. 52. Та. 53. Вада. 54. Ара. 55. Троян. 56. Сорп. 57. Бравата. 58. Та. 59. Ляма. 60. Та. 61. Вада. 62. Ара. 63. Троян. 64. Сорп. 65. Бравата. 66. Та. 67. Ляма. 68. Та. 69. Вада. 70. Ара. 71. Троян. 72. Сорп. 73. Бравата. 74. Та. 75. Ляма. 76. Та. 77. Вада. 78. Ара. 79. Троян. 80. Сорп. 81. Бравата. 82. Та. 83. Ляма. 84. Та. 85. Вада. 86. Ара. 87. Троян. 88. Сорп. 89. Бравата. 90. Та. 91. Ляма. 92. Та. 93. Вада. 94. Ара. 95. Троян. 96. Сорп. 97. Бравата. 98. Та. 99. Ляма. 100. Та. 101. Вада. 102. Ара. 103. Троян. 104. Сорп. 105. Бравата. 106. Та. 107. Ляма. 108. Та. 109. Вада. 110. Ара. 111. Троян. 112. Сорп. 113. Бравата. 114. Та. 115. Ляма. 116. Та. 117. Вада. 118. Ара. 119. Троян. 120. Сорп. 121. Бравата. 122. Та. 123. Ляма. 124. Та. 125. Вада. 126. Ара. 127. Троян. 128. Сорп. 129. Бравата. 130. Та. 131. Ляма. 132. Та. 133. Вада. 134. Ара. 135. Троян. 136. Сорп. 137. Бравата. 138. Та. 139. Ляма. 140. Та. 141. Вада. 142. Ара. 143. Троян. 144. Сорп. 145. Бравата. 146. Та. 147. Ляма. 148. Та. 149. Вада. 150. Ара. 151. Троян. 152. Сорп. 153. Бравата. 154. Та. 155. Ляма. 156. Та. 157. Вада. 158. Ара. 159. Троян. 160. Сорп. 161. Бравата. 162. Та. 163. Ляма. 164. Та. 165. Вада. 166. Ара. 167. Троян. 168. Сорп. 169. Бравата. 170. Та. 171. Ляма. 172. Та. 173. Вада. 174. Ара. 175. Троян. 176. Сорп. 177. Бравата. 178. Та. 179. Ляма. 180. Та. 181. Вада. 182. Ара. 183. Троян. 184. Сорп. 185. Бравата. 186. Та. 187. Ляма. 188. Та. 189. Вада. 190. Ара. 191. Троян. 192. Сорп. 193. Бравата. 194. Та. 195. Ляма. 196. Та. 197. Вада. 198. Ара. 199. Троян. 200. Сорп. 201. Бравата. 202. Та. 203. Ляма. 204. Та. 205. Вада. 206. Ара. 207. Троян. 208. Сорп. 209. Бравата. 210. Та. 211. Ляма. 212. Та. 213. Вада. 214. Ара. 215. Троян. 216. Сорп. 217. Бравата. 218. Та. 219. Ляма. 220. Та. 221. Вада. 222. Ара. 223. Троян. 224. Сорп. 225. Бравата. 226. Та. 227. Ляма. 228. Та. 229. Вада. 230. Ара. 231. Троян. 232. Сорп. 233. Бравата. 234. Та. 235. Ляма. 236. Та. 237. Вада. 238. Ара. 239. Троян. 240. Сорп. 241. Бравата. 242. Та. 243. Ляма. 244. Та. 245. Вада. 246. Ара. 247. Троян. 248. Сорп. 249. Бравата. 250. Та. 251. Ляма. 252. Та. 253. Вада. 254. Ара. 255. Троян. 256. Сорп. 257. Бравата. 258. Та. 259. Ляма. 260. Та. 261. Вада. 262. Ара. 263. Троян. 264. Сорп. 265. Бравата. 266. Та. 267. Ляма. 268. Та. 269. Вада. 270. Ара. 271. Троян. 272. Сорп. 273. Бравата. 274. Та. 275. Ляма. 276. Та. 277. Вада. 278. Ара. 279. Троян. 280. Сорп. 281. Бравата. 282. Та. 283. Ляма. 284. Та. 285. Вада. 286. Ара. 287. Троян. 288. Сорп. 289. Бравата. 290. Та. 291. Ляма. 292. Та. 293. Вада. 294. Ара. 295. Троян. 296. Сорп. 297. Бравата. 298. Та. 299. Ляма. 300. Та. 301. Вада. 302. Ара. 303. Троян. 304. Сорп. 305. Бравата. 306. Та. 307. Ляма. 308. Та. 309. Вада. 310. Ара. 311. Троян. 312. Сорп. 313. Бравата. 314. Та. 315. Ляма. 316. Та. 317. Вада. 318. Ара. 319. Троян. 320. Сорп. 321. Бравата. 322. Та. 323. Ляма. 324. Та. 325. Вада. 326. Ара. 327. Троян. 328. Сорп. 329. Бравата. 330. Та. 331. Ляма. 332. Та. 333. Вада. 334. Ара. 335. Троян. 336. Сорп. 337. Бравата. 338. Та. 339. Ляма. 340. Та. 341. Вада. 342. Ара. 343. Троян. 344. Сорп. 345. Бравата. 346. Та. 347. Ляма. 348. Та. 349. Вада. 350. Ара. 351. Троян. 352. Сорп. 353. Бравата. 354. Та. 355. Ляма. 356. Та. 357. Вада. 358. Ара. 359. Троян. 360. Сорп. 361. Бравата. 362. Та. 363. Ляма. 364. Та. 365. Вада. 366. Ара. 367. Троян. 368. Сорп. 369. Бравата. 370. Та. 371. Ляма. 372. Та. 373. Вада. 374. Ара. 375. Троян. 376. Сорп. 377. Бравата. 378. Та. 379. Ляма. 380. Та. 381. Вада. 382. Ара. 383. Троян. 384. Сорп. 385. Бравата. 386. Та. 387. Ляма. 388. Та. 389. Вада. 390. Ара. 391. Троян. 392. Сорп. 393. Бравата. 394. Та. 395. Ляма. 396. Та. 397. Вада. 398. Ара. 399. Троян. 400. Сорп. 401. Бравата. 402. Та. 403. Ляма. 404. Та. 405. Вада. 406. Ара. 407. Троян. 408. Сорп. 409. Бравата. 410. Та. 411. Ляма. 412. Та. 413. Вада. 414. Ара. 415. Троян. 416. Сорп. 417. Бравата. 418. Та. 419. Ляма. 420. Та. 421. Вада. 422. Ара. 423. Троян. 424. Сорп. 425. Бравата. 426. Та. 427. Ляма. 428. Та. 429. Вада. 430. Ара. 431. Троян. 432. Сорп. 433. Бравата. 434. Та. 435. Ляма. 436. Та. 437. Вада. 438. Ара. 439. Троян. 440. Сорп. 441. Бравата. 442. Та. 443. Ляма. 444. Та. 445. Вада. 446. Ара. 447. Троян. 448. Сорп. 449. Бравата. 450. Та. 451. Ляма. 452. Та. 453. Вада. 454. Ара. 455. Троян. 456. Сорп. 457. Бравата. 458. Та. 459. Ляма. 460. Та. 461. Вада. 462. Ара. 463. Троян. 464. Сорп. 465. Бравата. 466. Та. 467. Ляма. 468. Та. 469. Вада. 470. Ара. 471. Троян. 472. Сорп. 473. Бравата. 474. Та. 475. Ляма. 476. Та. 477. Вада. 478. Ара. 479. Троян. 480. Сорп. 481. Бравата. 482. Та. 483. Ляма. 484. Та. 485. Вада. 486. Ара. 487. Троян. 488. Сорп. 489. Бравата. 490. Та. 491. Ляма. 492. Та. 493. Вада. 494. Ара. 495. Троян. 496. Сорп. 497. Бравата. 498. Та. 499. Ляма. 500. Та. 501. Вада. 502. Ара. 503. Троян. 504. Сорп. 505. Бравата. 506. Та. 507. Ляма. 508. Та. 509. Вада. 510. Ара. 511. Троян. 512. Сорп. 513. Бравата. 514. Та. 515. Ляма. 516. Та. 517. Вада. 518. Ара. 519. Троян. 520. Сорп. 521. Бравата. 522. Та. 523. Ляма. 524. Та. 525. Вада. 526. Ара. 527. Троян. 528. Сорп. 529. Бравата. 530. Та. 531. Ляма. 532. Та. 533. Вада. 534. Ара. 535. Троян. 536. Сорп. 537. Бравата. 538. Та. 539. Ляма. 540. Та. 541. Вада. 542. Ара. 543. Троян. 544. Сорп. 545. Бравата. 546. Та. 547. Ляма. 548. Та. 549. Вада. 550. Ара. 551. Троян. 552. Сорп. 553. Бравата. 554. Та. 555. Ляма. 556. Та. 557. Вада. 558. Ара. 559. Троян. 560. Сорп. 561. Бравата. 562. Та. 563. Ляма. 564. Та. 565. Вада. 566. Ара. 567. Троян. 568. Сорп. 569. Бравата. 570. Та. 571. Ляма. 572. Та. 573. Вада. 574. Ара. 575. Троян. 576. Сорп. 577. Бравата. 578. Та. 579. Ляма. 580. Та. 581. Вада. 582. Ара. 583. Троян. 584. Сорп. 585. Бравата. 586. Та. 587. Ляма. 588. Та. 589. Вада. 590. Ара. 591. Троян. 592. Сорп. 593. Бравата. 594. Та. 595. Ляма. 596. Та. 597. Вада. 598. Ара. 599. Троян. 600. Сорп. 601. Бравата. 602. Та. 603. Ляма. 604. Та. 605. Вада. 606. Ара. 607. Троян. 608. Сорп. 609. Бравата. 610. Та. 611. Ляма. 612. Та. 613. Вада. 614. Ара. 615. Троян. 616. Сорп. 617. Бравата. 618. Та. 619. Ляма. 620. Та. 621. Вада. 622. Ара. 623. Троян. 624. Сорп. 625. Бравата. 626. Та. 627. Ляма. 628. Та. 629. Вада. 630. Ара. 631. Троян. 632. Сорп. 633. Бравата. 634. Та. 635. Ляма. 636. Та. 637. Вада. 638. Ара. 639. Троян. 640. Сорп. 641. Бравата. 642. Та. 643. Ляма. 644. Та. 645. Вада. 646. Ара. 647. Троян. 648. Сорп. 649. Бравата. 650. Та. 651. Ляма. 652. Та. 653. Вада. 654. Ара. 655. Троян. 656. Сорп. 657. Бравата. 658. Та. 659. Ляма. 660. Та. 661. Вада. 662. Ара. 663. Троян. 664. Сорп. 665. Бравата. 666. Та. 667. Ляма. 668. Та. 669. Вада. 670. Ара. 671. Троян. 672. Сорп. 673. Бравата. 674. Та. 675. Ляма. 676. Та. 677. Вада. 678. Ара. 679. Троян. 680. Сорп. 681. Бравата. 682. Та. 683. Ляма. 684. Та. 685. Вада. 686. Ара. 687. Троян. 688. Сорп. 689. Бравата. 690. Та. 691. Ляма. 692. Та. 693. Вада. 694. Ара. 695. Троян. 696. Сорп. 697. Бравата. 698. Та. 699. Ляма. 700. Та. 701. Вада. 702. Ара. 703. Троян. 704. Сорп. 705. Бравата. 706. Та. 707. Ляма. 708. Та. 709. Вада. 710. Ара. 711. Троян. 712. Сорп. 713. Бравата. 714. Та. 715. Ляма. 716. Та. 717. Вада. 718. Ара. 719. Троян. 720. Сорп. 721. Бравата. 722. Та. 723. Ляма. 724. Та. 725. Вада. 726. Ара. 727. Троян. 728. Сорп. 729. Бравата. 730. Та. 731. Ляма. 732. Та. 733. Вада. 734. Ара. 735. Троян. 736. Сорп. 737. Бравата. 738. Та. 739. Ляма. 740. Та. 741. Вада. 742. Ара. 743. Троян. 744. Сорп. 745. Бравата. 746. Та. 747. Ляма. 748. Та. 749. Вада. 750. Ара. 751. Троян. 752. Сорп. 753. Бравата. 754. Та. 755. Ляма. 756. Та. 757. Вада. 758. Ара. 759. Троян. 760. Сорп. 761. Бравата. 762. Та. 763. Ляма. 764. Та. 765. Вада. 766. Ара. 767. Троян. 768. Сорп. 769. Бравата. 770. Та. 771. Ляма. 772. Та. 773. Вада. 774. Ара. 775. Троян. 776. Сорп. 777. Бравата. 778. Та. 779. Ляма. 780. Та. 781. Вада. 782. Ара. 783. Троян. 784. Сорп. 785. Бравата. 786. Та. 787. Ляма. 788. Та. 789. Вада. 790. Ара. 791. Троян. 792. Сорп. 793. Бравата. 794. Та. 795. Ляма. 796. Та. 797. Вада. 798. Ара. 799. Троян. 800. Сорп. 801. Бравата. 802. Та. 803. Ляма. 804. Та. 805. Вада. 806. Ара. 807. Троян. 808. Сорп. 809. Бравата. 810. Та. 811. Ляма. 812. Та. 813. Вада. 814. Ара. 815. Троян. 816. Сорп. 817. Бравата. 818. Та. 819. Ляма. 820. Та. 821. Вада. 822. Ара. 823. Троян. 824. Сорп. 825. Бравата. 826. Та. 827. Ляма. 828. Та. 829. Вада. 830. Ара. 831. Троян. 832. Сорп. 833. Бравата. 834. Та. 835. Ляма. 836. Та. 837. Вада. 838. Ара. 839. Троян. 840. Сорп. 841. Бравата. 842. Та. 843. Ляма. 844. Та. 845. Вада. 846. Ара. 847. Троян. 848. Сорп. 849. Бравата. 850. Та. 851. Ляма. 852. Та. 853. Вада. 854. Ара. 855. Троян. 856. Сорп. 857. Бравата. 858. Та. 859. Ляма. 860. Та. 861. Вада. 862. Ара. 863. Троян. 864. Сорп. 865. Бравата. 866. Та. 867. Ляма. 868. Та. 869. Вада. 870. Ара. 871. Троян. 872. Сорп. 873. Бравата. 874. Та. 875. Ляма. 876. Та. 877. Вада. 878. Ара. 879. Троян. 880. Сорп. 881. Бравата. 882. Та. 883. Ляма. 884. Та. 885. Вада. 886. Ара. 887. Троян. 888. Сорп. 889. Бравата. 890. Та. 891. Ляма. 892. Та. 893. Вада. 894. Ара. 895. Троян. 896. Сорп. 897. Бравата. 898. Та. 899. Ляма. 900. Та. 901. Вада. 902. Ара. 903. Троян. 904. Сорп. 905. Бравата. 906. Та. 907. Ляма. 908. Та. 909. Вада. 910. Ара. 911. Троян. 912. Сорп. 913. Бравата. 914. Та. 915. Ляма. 916. Та. 917. Вада. 918. Ара. 919. Троян. 920. Сорп. 921. Бравата. 922. Та. 923. Ляма. 924. Та. 925. Вада. 926. Ара. 927. Троян. 928. Сорп. 929. Бравата. 930. Та. 931. Ляма. 932. Та. 933. Вада. 934. Ара. 935. Троян. 936. Сорп. 937. Бравата. 938. Та. 939. Ляма. 940. Та. 941. Вада. 942. Ара. 943. Троян. 944. Сорп. 945. Бравата. 946. Та. 947. Ляма. 948. Та. 949. Вада. 950. Ара. 951. Троян. 952. Сорп. 953. Бравата. 954. Та. 955. Ляма. 956. Та. 957. Вада. 958. Ара. 959. Троян. 960. Сорп. 961. Бравата. 962. Та. 963. Ляма. 964. Та. 965. Вада. 966. Ара. 967. Троян. 968. Сорп. 969. Бравата. 970. Та. 971. Ляма. 972. Та. 973. Вада. 974. Ара. 975. Троян. 976. Сорп. 977. Бравата. 978. Та. 979. Ляма. 980. Та. 981. Вада. 982.